

EUROPEAN COMMISSION
HEALTH & CONSUMERS DIRECTORATE-GENERAL
Unit 04 - Veterinary Control Programmes

SANCO/10414/2009

*Programmes for the eradication, control and monitoring of certain
animal diseases and zoonoses*

Eradication programme of Anjeszky's Disease

Approved* for 2010 by Commission Decision 2009/883/EC

Poland

* in accordance with Council Decision 2009/470/EC

PROGRAM ZWALCZANIA CHOROBY AUJESZKYEGO U ŚWIŃ

1. Identyfikacja Programu

Państwo członkowskie: **Rzeczpospolita Polska**

Choroba: **Choroba Aujeszkiego u świń**

Wniosek o współfinansowanie wspólnotowe na rok: **2010**

Nr referencyjny dokumentu:

Dane kontaktowe: **Karolina Mizgier**, tel.: +48 022 623 15 28, fax: + 48 22 623 14 08,

e-mail: karolina.mizgier@wetgiw.gov.pl

Wysłano do Komisji dnia: 30 kwietnia 2009 r.

2. Dane historyczne dotyczące rozwoju epidemiologicznego choroby

Pierwszy przypadek choroby Aujeszkiego w Rzeczypospolitej Polskiej stwierdzono w roku 1958 u zwierząt futerkowych. Rok później po raz pierwszy zarejestrowano tę chorobę u świń.

Badania zmierzające do wykrycia w Rzeczypospolitej Polskiej seroreagentów dla wirusa choroby Aujeszkiego są prowadzone wyrywkowo od połowy lat 60-tych ubiegłego wieku, a systematycznie, ale w ograniczonym zakresie, od 1990 r. przez Zakład Chorób Świń Państwowego Instytutu Weterynaryjnego - Państwowego Instytutu Badawczego w Puławach, zwanego dalej „PIWet - PIB w Puławach”. Wyniki tych badań stanowią istotną wskazówkę dotyczącą dynamiki szerzenia się tej choroby w kraju.

Rozprzestrzenianie się choroby, na podstawie wyżej wymienionych wyników badań, na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w latach:

- 1) 1990 – 1998 - przedstawia tabela nr 1 oraz wykres nr 1;
- 2) 1999 – 2007 – przedstawia tabela nr 2 oraz wykres nr 2.

Liczbę ognisk choroby Aujeszkiego zarejestrowanych w poszczególnych województwach w 2007 r. przedstawia tabela nr 3.

Tabela 1. Rozprzestrzenianie się choroby Aujeszkyego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w latach 1990-1998

Lp.	Województwo	Rok											Zapowietrzenie ogółem	
		1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998				
1	białkopodlaskie	-	n. b.*	n. b.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	białostockie	-	+	-	n. b.	-	-	-	-	-	-	-	-	+
3	bielskie	n. b.	n. b.	n. b.	n. b.	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4	bydgoskie	+	+	-	-	+	-	-	-	-	-	-	-	+
5	chełmskie	n. b.	n. b.	n. b.	n. b.	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6	ciechanowskie	n. b.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
7	częstochowskie	n. b.	+	n. b.	n. b.	n. b.	-	-	-	-	-	-	-	+
8	elbląskie	n. b.	+	+	-	+	-	-	-	-	-	-	-	+
9	gdańskie	n. b.	+	-	+	-	-	-	-	-	-	-	-	+
10	gorzowskie	n. b.	+	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	+
11	jeleniogórskie	n. b.	+	-	n. b.	+	+	+	+	+	+	+	+	+
12	kaliskie	+	-	n. b.	n. b.	n. b.	n. b.	n. b.	n. b.	n. b.	n. b.	n. b.	n. b.	+
13	katowickie	n. b.	-	n. b.	n. b.	-	-	-	-	-	-	-	-	-
14	kieleckie	n. b.	+	-	n. b.	-	-	-	-	-	-	-	-	+
15	konińskie	+	-	-	-	+	-	-	-	-	-	-	-	+
16	koszalińskie	n. b.	-	+	-	-	-	-	-	-	-	-	-	+
17	krakowskie	n. b.	n. b.	n. b.	n. b.	n. b.	n. b.	n. b.	n. b.	n. b.	n. b.	n. b.	n. b.	+
18	krośnieńskie	-	n. b.	n. b.	n. b.	n. b.	n. b.	n. b.	n. b.	n. b.	n. b.	n. b.	n. b.	-
19	legnickie	n. b.	-	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
20	leszczyńskie	n. b.	n. b.	n. b.	n. b.	n. b.	n. b.	n. b.	n. b.	n. b.	n. b.	n. b.	n. b.	+
21	łubelskie	n. b.	n. b.	n. b.	n. b.	n. b.	n. b.	n. b.	n. b.	n. b.	n. b.	n. b.	n. b.	+
22	łomżyńskie	-	-	n. b.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
23	łódzkie	n. b.	+	n. b.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
24	nowosądeckie	n. b.	+	n. b.	n. b.	n. b.	n. b.	n. b.	n. b.	n. b.	n. b.	n. b.	n. b.	+
25	olsztyńskie	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
26	opolskie	-	+	+	n. b.	n. b.	n. b.	n. b.	n. b.	n. b.	n. b.	n. b.	n. b.	+
27	ostroleckie	-	-	-	n. b.	n. b.	n. b.	n. b.	n. b.	n. b.	n. b.	n. b.	n. b.	-
28	piłskie	n. b.	+	n. b.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
29	piotrkowskie	n. b.	+	n. b.	n. b.	n. b.	n. b.	n. b.	n. b.	n. b.	n. b.	n. b.	n. b.	+
30	płockie	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	+
31	poznańskie	-	+	n. b.	n. b.	n. b.	n. b.	n. b.	n. b.	n. b.	n. b.	n. b.	n. b.	+
32	przemyskie	n. b.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

33	radomskie	n. b.	-	n. b.	n. b.	-	-	-	-	-	-	-	-	
34	rzeszowskie	n. b.	-	n. b.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
35	siedleckie	-	+	-	-	-	-	-	n. b.	-	-	-	-	
36	sieradzkie	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	+	
37	skiermiewickie	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
38	stupskie	n. b.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
39	suwalskie	+	-	n. b.	n. b.	-	-	-	n. b.	-	-	-	+	
40	szczecińskie	n. b.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
41	tarnobrzeskie	n. b.	n. b.	n. b.	n. b.	-	-	n. b.	-	-	-	-	-	
42	tarnowskie	n. b.	n. b.	n. b.	-	-	-	n. b.	n. b.	-	-	-	-	
43	toruńskie	+	-	-	n. b.	+	+	+	+	+	+	+	+	
44	warszawskie	n. b.	-	n. b.	-	-	-	n. b.	n. b.	n. b.	n. b.	n. b.	-	
45	walbrzyskie	n. b.	-	n. b.	n. b.	-	-	n. b.	-	-	-	-	-	
46	wrocławskie	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
47	wrocławskie	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
48	zamojskie	-	n. b.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
49	zielonogórskie	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
RAZEM		7/21**	21/39	10/27	12/29	13/36	17/37	18/38	13/45	7/39	29/49	13/45	7/39	29/49
		(33,30%)	(53,85%)	(37,00%)	(41,38%)	(36,10%)	(45,95%)	(47,37%)	(28,90%)	(17,95%)	(59,18%)	(28,90%)	(17,95%)	(59,18%)

* n. b. – nie badano; (-) lub (+) – ujemny lub dodatni wynik badania.

** Liczba dodatnich wyników badań podzielona przez liczbę badanych województw.

Tabela 2. Rozprzestrzenianie się choroby Aujeszkiego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w latach 1999 – 2007

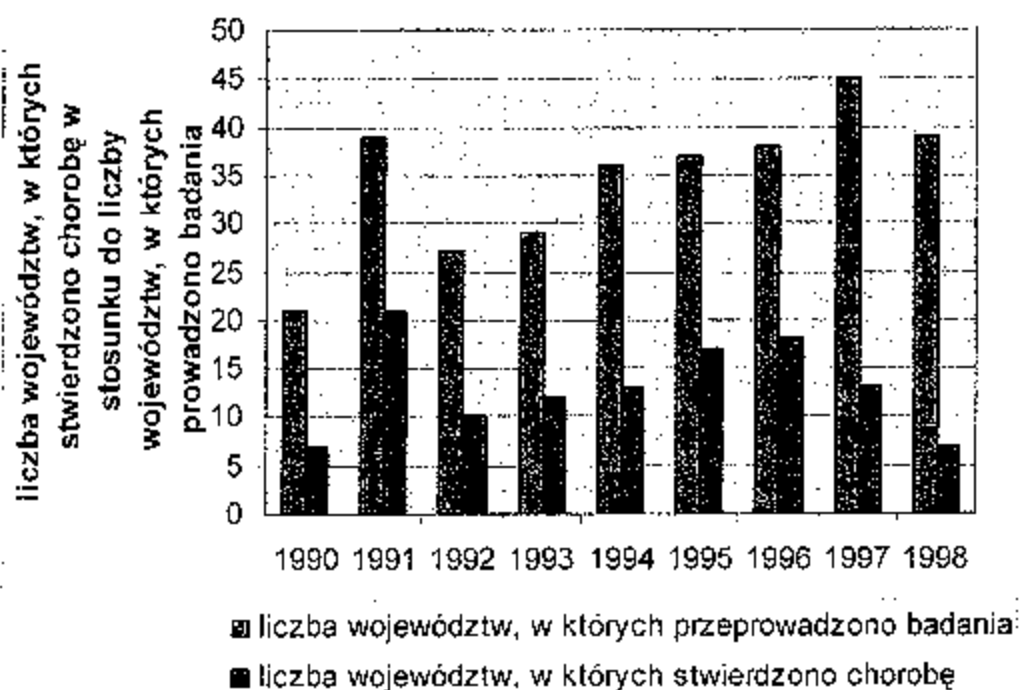
Lp.	Województwo	Rok															Zapowietrze nie ogółem	
		1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007								
1	dolnośląskie	+	+	+	+	-	+	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	+
2	kujawsko - pomorskie	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
3	lubelskie	-	+	+	-	-	+	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	+
4	lubuskie	+	+	+	+	-	+	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	+
5	łódzkie	+	+	-	+	-	+	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	+
6	małopolskie	+	-	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
7	mazowieckie	+	+	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
8	opolskie	+	-	-	+	-	+	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	+
9	podkarpackie	-	+	+	-	-	+	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	+
10	podlaskie	-	+	-	-	-	+	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	+
11	pomorskie	+	+	-	+	-	+	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	+
12	śląskie	-	-	-	-	-	+	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	+
13	świętokrzyskie	-	-	-	+	-	+	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	+
14	warmińsko - mazurskie	+	+	+	-	-	+	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	+
15	wielkopolskie	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
16	zachodniopomorskie	+	+	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
RAZEM %		11/16* (68,75%)	12/16 (75%)	10/16 (62,5%)	8/16 (50%)	6/16 (37,50%)	8/16 (50%)	7/16 (43,75%)	9/16 (56,25%)	2/16 (12,5%)	16/16 (100%)							

*Liczba dodatnich wyników badań podzielona przez liczbę badanych województw.

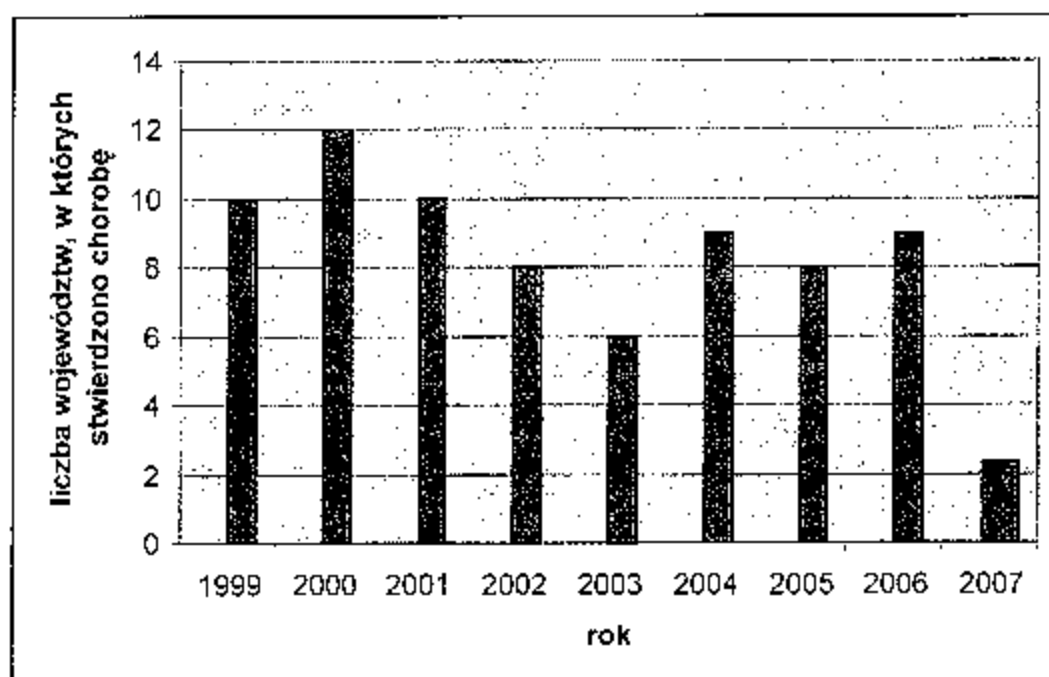
Tabela 3. Liczba ognisk choroby zarejestrowanych w 2007 r. w poszczególnych województwach Rzeczypospolitej Polskiej.

Lp.	miesiąc województwo	01 02 03 04 05 06 07 08 09 10 11 12												RAZEM									
		01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12										
1	dolnośląskie	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0
2	kujawsko - pomorskie	-	-	2	-	-	9	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	12
3	lubelskie	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0
4	lubuskie	-	1	-	1	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	7
5	łódzkie	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0
6	małopolskie	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0
7	mazowieckie	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0
8	opolskie	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0
9	podkarpackie	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0
10	podlaskie	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0
11	pomorskie	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
12	śląskie	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0
13	świętokrzyskie	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
14	warmińsko - mazurskie	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2
15	wielkopolskie	1	1	-	-	-	1	-	-	-	-	2	-	-	-	1	-	-	-	-	3	-	10
16	zachodniopomorskie	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0
	RAZEM	1	3	2	1	1	10	5	2	0	2	3	3	2	2	3	3	3	3	2	2	3	33

Wykres 1. Rozprzestrzenianie się choroby Aujeszkiego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w latach 1990 – 1998.

Wykres 2. Rozprzestrzenianie się choroby Aujeszkiego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w latach 1999 – 2007.

Rzeczpospolita Polska wdrożyła program zwalczania choroby Aujeszkiego u świń w województwie lubuskim, który jest realizowany od 2006 r. W 2008 r. zakończono trzeci etap realizacji programu, który polegał na:

- 1) badaniu serologicznym świń w stadach zarodowych i o pełnym cyklu produkcyjnym uznanych na podstawie drugiego pobierania próbek za stada seronegatywne (trzecie pobieranie próbek);
- 2) badaniu serologicznym świń w tuczarniach w ramach stałego monitorowania choroby;
- 3) szczepieniu świń w stadach zakażonych i w obszarze zapowietrzonym oraz poddawaniu ubojowi świń w stadach zakażonych.

Wyniki pierwszego, drugiego i trzeciego etapu programu realizowanego w województwie lubuskim przedstawiają tabele nr 4, 5 i 6.

Tabela 4. Wyniki pierwszego etapu (pierwszego pobierania próbek) programu realizowanego na obszarze województwa lubuskiego

Zbadano		Dodatknie wyniki				Status stad				
		badania serologicznego		potencjalnie wolne		zakazone		w obszarze zapowietrzonym		szczepienia
stada	zwierzęta	stada	zwierzęta	stada	zwierzęta	stada	zwierzęta	stada	zwierzęta	zwierzęta
3 255	30 822	3	14	3 238	221 028	3	3 375	14	223	2 735

Tabela 5. Wyniki drugiego etapu (drugiego pobierania próbek) programu realizowanego na obszarze województwa lubuskiego

Zbadano		Dodatknie wyniki				Status stad				
		badania serologicznego		seronegatywne		zakazone		w obszarze zapowietrzonym		szczepienia
stada	zwierzęta	stada	zwierzęta	stada	zwierzęta	stada	zwierzęta	stada	zwierzęta	zwierzęta
3 260	62 821	4	7	3 243	235 472	4	221	13	118	77

Tabela 6. Wyniki trzeciego etapu (trzeciego pobierania próbek) programu realizowanego na obszarze województwa lubuskiego

Zbadano		Dodatknie wyniki badania serologicznego		Status stad				w obszarze zapowietrzonym		szczepienia
				urzędowo wolne		zakazane				
stada	zwierzęta	stada	zwierzęta	stada	zwierzęta	stada	zwierzęta	stada	zwierzęta	
3115	34 344	4	30	3111	219 364	4	766	0	0	500
ogólna liczba zwierząt w stadach zbadanych										

3. Opis programu

Od 2008 r. na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest realizowany wieloletni program zwalczania choroby Aujeszkiego u świń, zaplanowany na lata 2008 – 2013.

Ze względu na przewidywaną dynamikę zmian w zakresie sytuacji epizootycznej dotyczącej choroby Aujeszkiego u świń program ten będzie przedkładany Komisji Europejskiej w formie corocznych wniosków, celem uzyskania współfinansowania.

Niniejszy program na rok 2010 będzie realizowany jako kolejny etap wyżej wymienionego programu wieloletniego.

Celem programu jest uwolnienie terytorium Rzeczypospolitej Polskiej od choroby Aujeszkiego u świń. W odniesieniu do poszczególnych regionów, cel ten może zostać osiągnięty w terminie wcześniejszym niż rok 2013.

Przewiduje się, że w 2010 r. w województwie lubuskim będzie kontynuowane stałe monitorowanie choroby. W pozostałych województwach będzie kontynuowane trzecie pobieranie próbek oraz rozpoczęte stałe monitorowanie choroby.

Program koncentruje się głównie na ocenie i monitoringu sytuacji epizootycznej w stadach posiadających lochy lub knury, czyli w stadach zarodowych oraz w stadach o pełnym cyklu produkcyjnym.

Program jest realizowany zgodnie z metodą „szczepienie - eliminacja”, polegającą na szczepieniu świń w stadach zakażonych, badaniu serologicznym świń stada podstawowego i uboju lub zabiciu zwierząt o dodatnim wyniku tego badania lub na alternatywnej metodzie likwidacji wirusa w stadzie.

Wspomnianą wyżej alternatywną metodą likwidacji wirusa w stadzie zakażonym jest:

- 1) odroczony ubój świń w stadzie, polegający na uboju świń po osiągnięciu masy ubojowej, a w przypadku stad zarodowych i o pełnym cyklu produkcyjnym także na uboju loch po wyproszeniu i odsadzeniu prosiąt albo
- 2) w uzasadnionych przypadkach, natychmiastowy ubój lub zabicie wszystkich świń w stadzie.

Pogłowie świń na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej według Głównego Urzędu Statystycznego jest szacowane na około 18,1 milionów świń, z czego około 1,8 miliona świń stanowią zwierzęta hodowlane, w tym około 244 tys. stanowią zwierzęta wpisane lub oczekujące na wpis do ksiąg hodowlanych lub rejestrów, o których mowa w przepisach o organizacji hodowli i rozrodzie zwierząt gospodarskich (lochy, loszki, knury, knurki), a około 16,3 miliona - prosięta, warchlaki oraz tuczniki (stan z czerwca 2006 r.).

Pogłowie świń na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przedstawia tabela nr 7.

Tabela 7. Pogłowie świń na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej

Region	Gatunek zwierząt objętych programem	Liczba stad		Pogłowie zwierząt	
		stada zarodowe i o pełnym cyklu produkcyjnym	tuczanie	lochy, knury	tuczniaki, prosięta, warchlaki
Rzeczpospolita Polska	świnie	219091	252686	1 814 448	16 313 671
		471777		18 128 119	

Do czynności związanych z realizacją programu zwalczania choroby Aujeszkiego u świń na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, powiatowi lekarze weterynarii mogą wyznaczać lekarzy weterynarii i inne osoby, o których mowa w art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej (Dz. U. z 2007 r. Nr 121, poz. 842, z późn. zm.). Wymienionym osobom odpowiednio, za pobranie próbek krwi od świń do badania laboratoryjnego oraz za podanie świni szczepionki przeciwko chorobie Aujeszkiego albo za wykonanie czynności pomocniczych, po wykonaniu zleconych czynności i przedstawieniu faktury lub rachunku, przysługuje wynagrodzenie, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 2 sierpnia 2004 r. w sprawie warunków i wysokości wynagrodzenia za wykonywanie czynności przez lekarzy weterynarii i inne osoby wyznaczone przez powiatowego lekarza weterynarii (Dz. U. Nr 178, poz. 1837, z późn. zm.).

3.1. Pobieranie próbek od świń do badań w kierunku choroby Aujeszkiego

Niniejszy program stanowi kolejny etap realizacji wieloletniego „Programu zwalczania choroby Aujeszkiego u świń”, zaplanowanego na lata 2008-2013. Niniejszy program nie wprowadza zmian w zakresie procedury pobierania próbek od świń do badań w kierunku choroby Aujeszkiego.

3.1.1. Pobieranie próbek w stadach zarodowych i o pełnym cyklu produkcyjnym

Pierwsze pobieranie próbek

Pierwsze pobieranie próbek przeprowadza się we wszystkich stadach zarodowych i o pełnym cyklu produkcyjnym znajdujących się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Szacunkową liczbę próbek krwi do pobrania od loch i knurów w pierwszym pobieraniu próbek w stadach zarodowych oraz w stadach o pełnym cyklu produkcyjnym przedstawia tabela nr 8.

Tabela 8. Szacunkowa liczba próbek krwi do pobrania od loch i knurów w stadach zarodowych i o pełnym cyklu produkcyjnym w pierwszym pobieraniu próbek.

Liczba loch lub loch i knurów w stadzie	Przewidywana średnia liczba obiektów budowlanych w gospodarstwie	Liczba pobieranych próbek w jednym obiekcie budowlanym
1 - 10	1,0	3*
11 - 25	1,0	6
26 - 100	1,2	12
101 - 500	1,5	13
501 - 1000	2,5	13
powyżej 1000	5,0	13

* W przypadku mniejszej liczby świni próbki pobiera się od wszystkich zwierząt.

Minimalną liczbę próbek do pobrania od tuczników w stadach o pełnym cyklu produkcyjnym określa się zgodnie z tabelą nr 9. Próbki od tuczników pobiera się tak, aby z każdego obiektu budowlanego gospodarstwa pobrać losowo z różnych kojców co najmniej 3 próbki.

Tabela 9. Minimalna liczba próbek do pobrania od tuczników w stadach o pełnym cyklu produkcyjnym.

Liczba tuczników w stadzie o pełnym cyklu produkcyjnym	Minimalna liczba próbek do pobrania od tuczników w stadzie o pełnym cyklu produkcyjnym
1-10	3*
11-25	6
26-100	12
101-500	13
501-1000	13
powyżej 1000	13

* W przypadku mniejszej liczby świni próbki pobiera się od wszystkich zwierząt.

Drugie pobieranie próbek

Drugie pobieranie próbek przeprowadza się po upływie od 2 do 6 miesięcy po pierwszym pobieraniu próbek w stadach, które na podstawie wyników pierwszego pobierania próbek uzyskały status stada potencjalnie wolnego od wirusa choroby Aujeszkiego.

W wyliczeniach do szacunkowego zestawienia przewidywanej liczby próbek krwi przyjęto, że liczba stad zarodowych i o pełnym cyklu produkcyjnym w Rzeczypospolitej Polskiej, w których stwierdzi się zakażenie, będzie niska. W związku z tym założono, iż drugie pobieranie próbek będzie dotyczyć 95% tych stad.

Szacunkową liczbę próbek krwi do pobrania od loch i knurów w drugim pobieraniu próbek w stadach zarodowych oraz w stadach o pełnym cyklu produkcyjnym przedstawia tabela nr 10.

Tabela 10. Szacunkowa liczba próbek krwi do pobrania w drugim pobieraniu próbek od loch i knurów w stadach zarodowych oraz o pełnym cyklu produkcyjnym uznanych za potencjalnie wolne od wirusa choroby Aujeszkyego.

Liczba loch lub loch i knurów w stadzie	Przewidywana średnia liczba obiektów budowlanych w gospodarstwie	Liczba pobieranych próbek w jednym obiekcie budowlanym
1 - 10	1,0	5*
11 - 25	1,0	10
26 - 100	1,2	40*
101 - 500	1,5	51
501 - 1000	2,5	57
powyżej 1000	5,0	58

* W przypadku mniejszej liczby świń próbki pobiera się od wszystkich zwierząt.

Minimalną liczbę próbek do pobrania od tuczników w stadach o pełnym cyklu produkcyjnym określa się zgodnie z tabelą nr 11. Próbki od tuczników pobiera się tak, aby z każdego obiektu budowlanego gospodarstwa pobrać losowo z różnych kojców co najmniej 3 próbki.

Tabela 11. Minimalna liczba próbek do pobrania od tuczników w stadach o pełnym cyklu produkcyjnym

Liczba tuczników w stadzie o pełnym cyklu produkcyjnym	Minimalna liczba próbek do pobrania od tuczników w stadzie o pełnym cyklu produkcyjnym
1 - 10	3*
11 - 25	6
26 - 100	12
101 - 500	13
501 - 1000	13
powyżej 1000	13

* W przypadku mniejszej liczby świń próbki pobiera się od wszystkich zwierząt.

Trzecie pobieranie próbek:

Trzecie pobieranie próbek przeprowadza się po upływie od 2 do 6 miesięcy po drugim pobieraniu próbek w stadach, które na podstawie wyników drugiego pobierania próbek uzyskały status stad seronegatywnego.

W wyliczeniach do szacunkowego określenia liczby próbek krwi do pobrania przyjęto, że liczba zakażonych loch i knurów na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej będzie bardzo niska. W związku z tym założono, że trzecie pobieranie próbek dotyczyć będzie 93% tych zwierząt, czyli około 1 687 437 świń.

Minimalną liczbę próbek do pobrania od tuczników w stadach o pełnym cyklu produkcyjnym określa się zgodnie z tabelą nr 12. Próbkę od tuczników pobiera się tak, aby z każdego obiektu budowlanego gospodarstwa pobrać losowo z różnych kojców co najmniej 3 próbki.

Tabela 12. Minimalna liczba próbek do pobrania od tuczników w stadach o pełnym cyklu produkcyjnym.

Liczba tuczników w stadzie o pełnym cyklu produkcyjnym	Minimalna liczba próbek do pobrania od tuczników w stadzie o pełnym cyklu produkcyjnym
1-10	3*
11-25	6
26-100	12
101-500	13
501-1000	13
powyżej 1000	13

* W przypadku mniejszej liczby świń próbki pobiera się od wszystkich zwierząt.

W przypadku braku trwałego i indywidualnego znakowania zwierząt stada podstawowego przed trzecim pobieraniem próbek, wyznaczony lekarz weterynarii pobiera próbki od wszystkich zwierząt stada podstawowego, a w przypadku otrzymania co najmniej jednego dodatniego wyniku badania, całe stado podstawowe zostaje zabite lub poddane ubojowi bez prawa do odszkodowania. Natomiast, jeżeli wszystkie wyniki będą ujemne, nadanie statusu zostanie uzależnione od wykonania przez posiadacza zwierząt trwałego i indywidualnego oznakowania zwierząt stada podstawowego.

3.1.2. Pobieranie próbek w tuczarniach

Pierwsze pobieranie próbek

Pierwsze pobieranie próbek przeprowadza się we wszystkich tuczarniach znajdujących się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej

Szacunkową liczbę próbek krwi do pobrania od tuczników w tuczarniach w pierwszym pobieraniu próbek przedstawia tabela nr 13.

Tabela 13. Szacunkowa liczba próbek krwi do pobrania od tuczników w tuczarniach w pierwszym pobieraniu próbek.

Liczba tuczników w tuczarni	Przewidywana średnia liczba obiektów budowlanych	Liczba pobieranych próbek w jednym obiekcie
-----------------------------	--	---

	w gospodarstwie	budowlanym
1 - 10	1,0	3*
11 - 25	1,0	6
26 - 100	1,2	12
101 - 500	1,5	13
501 - 1000	2,5	13
powyżej 1000	5,0	13

* w przypadku mniejszej liczby świń próbki pobiera się od wszystkich zwierząt

Drugie pobieranie próbek

Drugie pobieranie próbek przeprowadza się po upływie od 2 do 6 miesięcy po pierwszym pobieraniu próbek w tuczarni, która na podstawie wyników pierwszego pobierania próbek. Została uznana za stado o statusie seronegatywnym.

Jeżeli nie ma możliwości ponownego pobrania próbek od świń z danego obiektu budowlanego tuczarni, gdyż świnię te po uzyskaniu masy ubojowej, zostały wywiezione do rzeźni, próbki w ramach drugiego pobierania próbek w takim przypadku pobiera się od nowo wprowadzonych świń.

Liczba próbek do pobrania od tuczników w tuczarni w drugim pobieraniu próbek zależy od:

- 1) gęstości populacji świń w województwie – niższa lub wyższa niż 100 świń na 10 ha użytków rolnych (według danych rocznika statystycznego rolnictwa i obszarów wiejskich z 2007 r.);
- 2) stopnia zakażenia wszystkich stad w województwie, określonego na podstawie pierwszego pobierania próbek w stadach zarodowych i, stadach o pełnym cyklu produkcyjnym oraz w tuczarniach – mniej niż 5% lub 5% i więcej;
- 3) przestrzegania przez hodowców świń zawartych w programie zasad dotyczących przemieszczania zwierząt.

W wyliczeniach do szacunkowego zestawienia przewidywalnej liczby próbek krwi przyjęto, że liczba tuczarni w województwach o gęstości populacji niższej od 100 świń na 100 ha użytków rolnych, w których stwierdzi się zakażenie, będzie niższa niż 5%. W związku z tym założono, iż drugie pobieranie próbek będzie dotyczyć powyżej 95% tuczarni w tych województwach.

Szacunkową liczbę próbek do pobrania od tuczników w drugim pobieraniu próbek w tuczarniach położonych w województwach o gęstości populacji niższej od 100 świń na 100 ha użytków rolnych przedstawia tabela nr 14.

Tabela 14. Szacunkowa liczba próbek krwi do pobrania w drugim pobieraniu próbek od tuczników w tuczarniach uznanych za seronegatywne, położonych na obszarze województw o gęstości populacji niższej od 100 świń na 100 ha użytków rolnych

Liczba tuczników w tuczarni	Przewidywana średnia liczba obiektów budowlanych w gospodarstwie	Liczba pobieranych próbek w jednym obiekcie budowlanym
1 - 10	1,0	4*

11 - 25	1,0	8
26 - 100	1,2	24
101 - 500	1,5	26
501 - 1000	2,5	26
powyżej 1000	5,0	28

* W przypadku mniejszej liczby świń próbki pobiera się od wszystkich zwierząt

W wyliczeniach do szacunkowego zestawienia przewidywanej liczby próbek krwi do pobrania przyjęto, że liczba tuczarni w województwach o gęstości populacji większej od 100 świń na 100 ha użytków rolnych, w których stwierdzi się zakażenie, będzie niższe niż 5%. W związku z tym założono, iż drugie pobieranie próbek będzie dotyczyć powyżej 95 % tuczarni.

Powyższą zasadę stosuje się także, gdy procent zakażenia stad w województwie, określony na podstawie pierwszego pobierania próbek, będzie równy lub wyższy 5% oraz gdy istnieje podejrzenie, że posiadacz tuczarni nie przestrzega zasad dotyczących przemieszczania zwierząt, zawartych w programie.

Szacunkową liczbę próbek do pobrania w drugim pobieraniu próbek od tuczników w tuczarniach położonych w województwach o gęstości populacji większej od 100 świń na 100 ha użytków rolnych przedstawia tabela nr 15.

Tabela 15. Szacunkowa liczba próbek krwi do pobrania w drugim pobieraniu próbek od tuczników w tuczarniach uznanych za seronegatywne, położonych na obszarze województw o gęstości populacji świń większej od 100 świń na 100 ha użytków rolnych

Liczba tuczników w tuczarni	Przewidywana średnia liczba obiektów budowlanych w gospodarstwie	Liczba pobieranych próbek w jednym obiekcie budowlanym
1 - 10	1,0	5*
11 - 25	1,0	10
26 - 100	1,2	40*
101 - 500	1,5	51
501 - 1000	2,5	57
powyżej 1000	5,0	58

* W przypadku mniejszej liczby świń próbki pobiera się od wszystkich zwierząt

3.1.3. Przepis szczególny

Stado, którego posiadacz wykaze, że w okresie ostatnich 12 miesięcy:

- 1) w stadzie podstawowym nie stwierdzono klinicznych, patologicznych i serologicznych objawów choroby Aujeszkiego,
- 2) wszystkie zwierzęta stada podstawowego, przebywające w tym stadzie były dwukrotnie, w odstępie od 2 do 6 miesięcy, zbadane serologicznie w kierunku

choroby Aujeszkyego w jednym z laboratoriów, o których mowa w pkt 4.2 programu, i uzyskano ujemny wynik badania,

- 3) wszystkie zwierzęta wprowadzane do tego stada pochodziły ze stad o statusie epizootycznym równym lub wyższym w odniesieniu do choroby Aujeszkyego,
- 4) nasienie wprowadzane do tego stada pochodziło z centrum pozyskiwania nasienia knurów, w którym - w okresie ostatnich 12 miesięcy - nie stwierdzono objawów choroby Aujeszkyego,
- 5) knury używane w tym stadzie do krycia naturalnego były badane serologicznie i uzyskano ujemny wynik badania w kierunku choroby Aujeszkyego oraz pochodziły z tego stada lub ze stada o statusie epizootycznym równym lub wyższym w odniesieniu do choroby Aujeszkyego

- może zostać uznane, w drodze decyzji powiatowego lekarza weterynarii, za wolne od wirusa choroby Aujeszkyego po jednym badaniu serologicznym wykonanym w ramach programu, jeżeli uzyskano ujemny wynik tego badania. Badaniu podlegają wszystkie świnie stada podstawowego.

3.1.4. Stałe monitorowanie choroby

Serologiczne badania kontrolne, zwane dalej „stałym monitorowaniem choroby”, prowadzi się w stadach uznanych za:

- 1) wolne od wirusa choroby Aujeszkyego;
- 2) wolne od wirusa choroby Aujeszkyego – szczepione oraz
- 3) urzędowo wolne od wirusa choroby Aujeszkyego.

Celem stałego monitorowania choroby jest potwierdzenie utrzymywania statusu:

- 1) stada urzędowo wolnego od wirusa choroby Aujeszkyego, stada wolnego od wirusa choroby Aujeszkyego oraz stada wolnego od wirusa choroby Aujeszkyego – szczepionego;
- 2) regionu wolnego od wirusa choroby Aujeszkyego.

Do czasu uznania danej części terytorium Rzeczypospolitej Polskiej za region wolny od wirusa choroby Aujeszkyego, stałe monitorowanie choroby prowadzi się we wszystkich rodzajach stad uznanych za urzędowo wolne od wirusa choroby Aujeszkyego, wolne od wirusa choroby Aujeszkyego oraz wolne od wirusa choroby Aujeszkyego – szczepione, położonych na tym obszarze.

Po uzyskaniu przez region statusu wolnego od wirusa choroby Aujeszkyego, stałe monitorowanie choroby prowadzi się w stadach zarodowych i o pełnym cyklu produkcyjnym uznanych za urzędowo wolne od wirusa choroby Aujeszkyego, a w przypadku gdy istnieje podejrzenie, że posiadacz tuczarni nie przestrzega zasad związanych z przemieszczaniem zwierząt określonych w programie, także w tuczarni.

W trakcie prowadzenia stałego monitorowania choroby, wszystkie świnie, od których pobierane są próbki do badań muszą być trwale i indywidualnie oznakowane przez posiadacza zwierząt.

Stałe monitorowanie choroby w regionie wolnym od wirusa choroby Aujeszkyego prowadzi się co najmniej przez 24 miesiące od dnia uznania wszystkich stad w tym regionie za urzędowo wolne od wirusa choroby Aujeszkyego.

Stałe monitorowanie choroby prowadzi się do czasu uznania terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub regionu położonego na tym terytorium za urzędowo wolny przez Komisję Europejską.

W wyniku stwierdzenia podczas stałego monitorowania choroby jednego lub większej liczby wątpliwych wyników badań, jeżeli na podstawie wyników badań pozostałych próbek powiatowy lekarz weterynarii nie może potwierdzić statusu stada, zakład higieny weterynaryjnej lub inne laboratorium zatwierdzone przez Głównego Lekarza Weterynarii przesyła na wniosek powiatowego lekarza weterynarii próbkę wątpliwą do laboratorium referencyjnego, o którym mowa w pkt 4.2 programu, celem potwierdzenia lub wykluczenia zakażenia. Do czasu uzyskania ostatecznych wyników badań próbek, pkt 3.3.1.1 ppkt 1 oraz pkt 3.3.1.2 ppkt 1 programu stosuje się odpowiednio.

3.1.4.1. Pobieranie próbek do czasu uznania danej części terytorium Rzeczypospolitej Polskiej za region wolny od wirusa choroby Aujeszkyego

W ramach stałego monitorowania choroby prowadzonego w stadach urzędowo wolnych od wirusa choroby Aujeszkyego, wolnych od wirusa choroby Aujeszkyego, wolnych od wirusa choroby Aujeszkyego – szczepionych, badanie serologiczne przeprowadza się raz na 4 miesiące w 1/3 stad zarodowych i o pełnym cyklu produkcyjnym tak aby w okresie 12 miesięcy objąć badaniami wszystkie stada, o których mowa powyżej, na obszarze powiatu. Badaniu podlegają wszystkie lochy i knury w tych stadach.

W ramach stałego monitorowania choroby, prowadzonego w tuczarniach uznanych za urzędowo wolne od wirusa choroby Aujeszkyego, wolne od wirusa choroby Aujeszkyego oraz wolne od wirusa choroby Aujeszkyego – szczepione, badanie serologiczne przeprowadza się raz na 4 miesiące w 1/3 tuczarni tak aby w okresie 12 miesięcy objąć badaniami wszystkie tuczarnie, o których mowa powyżej, na obszarze powiatu.

Celem stałego monitorowania choroby w tuczarni jest wykrycie seroreagentów w stadach z 95% prawdopodobieństwem przyjmując, że odsetek świń zakażonych w obiekcie budowlanym wynosi 20%.

Liczbę próbek do pobrania od tuczników w tuczarniach uznanych za urzędowo wolne od wirusa choroby Aujeszkyego, wolne od wirusa choroby Aujeszkyego oraz wolne od wirusa choroby Aujeszkyego – szczepione przedstawia tabela nr 16.

Tabela 16. Liczba próbek do pobrania od tuczników w tuczarniach uznanych za urzędowo wolne od wirusa choroby Aujeszkyego, wolne od wirusa choroby Aujeszkyego oraz wolne od wirusa choroby Aujeszkyego – szczepione.

Liczba tuczników w tuczarni	Liczba próbek do pobrania z każdego obiektu budowlanego
1 - 10	3*
11 - 25	6

26 - 100	12
101 - 500	13
501 - 1000	13
powyżej 1000	13

* W przypadku mniejszej liczby świń próbki pobiera się od wszystkich zwierząt.

3.1.4.2. Pobieranie próbek oraz dodatkowe środki ochronne w regionach wolnych od wirusa choroby Aujeszkiego

Po uznaniu regionu za wolny od wirusa choroby Aujeszkiego, stałe monitorowanie choroby dotyczy stad zarodowych i o pełnym cyklu produkcyjnym, uznanych za urzędowo wolne od wirusa choroby Aujeszkiego. Stałe monitorowanie choroby obejmuje tuczarnie jedynie w przypadku gdy istnieje podejrzenie, że posiadacz tuczarni nie przestrzega zawartych w programie zasad związanych z przemieszczaniem zwierząt.

W regionach uznanych za wolne od wirusa choroby Aujeszkiego pobiera się próbki:

- 1) po 1 próbce krwi od każdego knura w okresie 12 miesięcy;
- 2) w stadach wielkotowarowych (więcej niż 750 loch) co kwartał:
 - a) 15 próbek krwi od tuczników lub warchlaków, oraz
 - b) 25 próbek krwi od loch;
- 3) w stadach zarodowych i o pełnym cyklu produkcyjnym innych niż określone w ppkt 2, losowo typowanych do badań w ramach stałego monitorowania choroby, zgodnie

z zasadą pozwalającą na wykrycie z 95% prawdopodobieństwem stad zakażonych w regionie wolnym przy założeniu, że odsetek tych stad wynosi 5%.

Liczbę stad, o których mowa w ppkt 3, wytypowanych do zbadania w regionach wolnych od wirusa choroby Aujeszkiego przedstawia tabela nr 17.

Tabela 17. Liczba stad wytypowanych do zbadania w regionach uznanych za wolne od wirusa choroby Aujeszkiego.

Liczba stad świń na terenie regionu	Liczba stad, z których należy pobrać próbki do badania
1-10	5*
11-25	10
26-100	40*
101-500	51
501-1000	57
pow. 1000	58

* W przypadku mniejszej liczby stad próbki pobiera się we wszystkich stadach.

Wyboru liczby zwierząt do badania w stadach dokonuje się zgodnie z zasadą pozwalającą na wykrycie z 95% prawdopodobieństwem zwierząt zakażonych w stadzie przy założeniu, że odsetek tych zwierząt wynosi 20%. Próbki do badania w stadach powinny być pobrane przede wszystkim od loch. Liczbę próbek do

pobrania w stadzie do badań prowadzonych w ramach stałego monitorowania choroby przedstawia tabela nr 18.

Tabela 18. Liczba próbek krwi do pobrania w stadzie wytypowanym do badań prowadzonych w ramach stałego monitorowania choroby.

Liczba świń w stadzie	Liczba próbek do pobrania z każdego obiektu budowlanego
1-10	3*
11-25	6
26-100	12
101-500	13
501-1000	13
powyżej 1000	13

* W przypadku mniejszej liczby świń próbki pobiera się od wszystkich zwierząt.

W trakcie stałego monitorowania choroby w regionach wolnych, stosuje się dodatkowe środki, w celu ochrony tych regionów przed przeniesieniem wirusa choroby Aujeszkyego:

1) świnię wprowadzaną do stada urzędowo wolnego od wirusa choroby Aujeszkyego mogą pochodzić jedynie z państw trzecich, określonych w przepisach Unii Europejskiej; przed upływem 30 dni od dnia wprowadzenia świni do stada przeznaczenia, położonego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, pozostają one w tym stadzie i poddaje się je badaniu serologicznemu w kierunku choroby Aujeszkyego;

2) lochy z zaburzeniami rozrodu, w szczególności w przypadku poronień, powtarzania rui, mumifikacji płodów, rodzenia się martwych lub żywych osłabionych prosiąt, w stadzie urzędowo wolnym od wirusa choroby Aujeszkyego, poddaje się badaniu serologicznemu w kierunku choroby Aujeszkyego.

Posiadacz zwierzęcia oraz osoba mająca kontakt ze świnią, w szczególności przy wykonywaniu obowiązków służbowych lub zawodowych, ma obowiązek powiadomienia powiatowego lekarza weterynarii o zaburzeniach rozrodu u loch, o których mowa w ppkt 2.

Badania serologiczne świń, o których mowa w ppkt 2, przeprowadza powiatowy lekarz weterynarii w ramach programu.

3.1.4.3. Stałe monitorowanie choroby w centrach pozyskiwania nasienia knurów

W przypadku centrów pozyskiwania nasienia knurów, po uzyskaniu przez nie statusu stada wolnego od wirusa choroby Aujeszkyego, wolnego od wirusa choroby Aujeszkyego - szczepionego lub urzędowo wolnego od wirusa choroby Aujeszkyego badaniami kontrolnymi w okresie 12 miesięcy obejmuje się co 3 miesiące 25% zwierząt przebywających w centrum tak, aby w okresie 12 miesięcy zostało zbadanych 100% zwierząt.

Badania w kierunku choroby Aujeszkyego wykonywane na podstawie załącznika nr 3 ust. 11 pkt 2 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia

27 kwietnia 2004 r. w sprawie szczegółowych wymagań weterynaryjnych mających zastosowanie dla nasienia świń (Dz. U. Nr 100, poz. 1017, z późn. zm.) mogą być zaliczane na poczet powyższych badań kontrolnych.

3.1.4.4. Postępowanie w przypadku zawieszenia statusu stada urzędowo wolnego od wirusa choroby Aujeszkyego, wolnego od wirusa choroby Aujeszkyego lub wolnego od wirusa choroby Aujeszkyego – szczepionego

W przypadku stwierdzenia podczas stałego monitorowania choroby w stadzie o statusie stada urzędowo wolnego od wirusa choroby Aujeszkyego, wolnego od wirusa choroby Aujeszkyego lub wolnego od wirusa choroby Aujeszkyego – szczepionego co najmniej jednego dodatniego wyniku badania serologicznego powiatowy lekarz weterynarii, w drodze decyzji, nadaje temu stadu status stada zawieszono oraz wprowadza w tym stadzie zakazy odnoszące się do stada zakażonego, określone w pkt 3.3.1.1 ppkt 1 programu. W takim przypadku stosuje się pkt 3.3.1.2 ppkt 1.

Ponadto, powiatowy lekarz weterynarii, w drodze decyzji, nakazuje w tym stadzie:

- 1) niezwłoczny ubój lub zabicie świń, u których stwierdzono dodatni wynik badania serologicznego w kierunku choroby Aujeszkyego;
- 2) przeprowadzenie badania serologicznego w kierunku choroby Aujeszkyego wszystkich świń stada podstawowego oraz świń, które miały kontakt ze świnia, u której uzyskano dodatni wynik badania, a w przypadku tuczarni; – badania serologicznego pozwalającego na wykrycie 5 % świń zakażonych w stadzie, a także niezwłoczne poddanie ubojowi lub zabicie świń, u których uzyskano dodatni wynik badania serologicznego;
- 3) przeprowadzenie ponownego badania serologicznego po upływie co najmniej 30 dni od badania, o którym mowa w ppkt 2, celem kontroli.

Status stada zawieszono, powiatowy lekarz weterynarii nadaje także, w drodze decyzji, stadu o statusie stada urzędowo wolnego od wirusa choroby Aujeszkyego, wolnego od wirusa choroby Aujeszkyego lub wolnego od wirusa choroby Aujeszkyego – szczepionego, w przypadku, gdy spełnia ono przesłanki do uznania go za stado podejrzane o zakażenie wirusem choroby Aujeszkyego, określone w pkt 3.2 programu. W takim przypadku pkt 3.3.1.4 programu nie stosuje się. Powiatowy lekarz weterynarii wprowadza w takim stadzie zakazy odnoszące się do stada zakażonego, określone w pkt 3.3.1.1 ppkt 1 programu, oraz nakazuje badania serologiczne świń w stadzie. Próbkę do badań serologicznych pobiera się zgodnie z tabelą nr 18 zawartą w pkt 3.1.4.2 programu.

Powiatowy lekarz weterynarii, w drodze decyzji, może wyrazić zgodę na:

- 1) przemieszczanie świń ze stada bezpośrednio do rzeźni i wystawić świadectwo zdrowia dla tych świń;
- 2) przemieszczanie do stada świń, ich nasienia, zarodków i komórek jajowych ze stad o wyższym statusie w odniesieniu do choroby Aujeszkyego.

W przypadku uzyskania w stadzie co najmniej jednego dodatniego wyniku badania serologicznego powiatowy lekarz weterynarii postępuje w sposób opisany powyżej.

Badania, ubój lub zabicie świń, u których stwierdzono dodatni wynik badania, prowadzi się aż do wyeliminowania ze stada świń, u których uzyskano dodatni wynik badania serologicznego. Odstęp pomiędzy badaniami powinien wynosić co najmniej 30 dni.

Ubój lub zabicie świń przeprowadza się pod nadzorem powiatowego lekarza weterynarii właściwego ze względu na miejsce położenia rzeźni, w której przeprowadza się te czynności.

Jeżeli powiatowy lekarz weterynarii stwierdzi, że do stada wprowadzono świnię lub materiał biologiczny pochodzący od świń, niespełniające wymagań zdrowotnych określonych w programie, a w przypadku materiału biologicznego, - określonych w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 11 marca 2003 r. w sprawie szczegółowych warunków weterynaryjnych wymaganych przy prowadzeniu produkcji, pozyskiwaniu, konserwacji, obróbce, przechowywaniu, wprowadzaniu do obrotu lub wykorzystywaniu materiału biologicznego (Dz. U. Nr 61, poz. 542) i rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z 27 kwietnia 2004 r. w sprawie szczegółowych wymagań weterynaryjnych mających zastosowanie do nasienia świń (Dz. U. Nr 100, poz. 1017, z późn. zm.) , albo gdy wprowadzone do stada świnię lub materiał biologiczny nie zostały zaopatrzone w świadectwa zdrowia, z zastrzeżeniem pkt 3.6.1 programu, za przeprowadzenie badań, o których mowa w pkt 3.1.4.4 programu, pobiera się opłaty od posiadacza zwierząt.

Wysokość opłat jest określana zgodnie z poz. 4 załącznika nr 1 i poz. 11 załącznika nr 2 do rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 15 grudnia 2006 r. w sprawie sposobu ustalania i wysokości opłat za czynności wykonywane przez Inspekcję Weterynaryjną, sposobu i miejsc pobierania tych opłat oraz sposobu przekazywania informacji w tym zakresie Komisji Europejskiej (Dz. U. z 2007 r. Nr 2, poz. 15).

Powiatowy lekarz weterynarii po nadaniu stadu statusu stada zawieszono, niezwłocznie wprowadza informacje o statusie epizootycznym do rejestru zwierząt gospodarskich oznakowanych prowadzonego przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji i Rolnictwa zgodnie z ustawą z dnia 2 kwietnia 2004 r. o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt.

Jeżeli w stadzie nie ma świń, u których uzyskano dodatni wynik badania serologicznego w kierunku choroby Aujeszkyego, powiatowy lekarz weterynarii, w drodze decyzji, przywraca stadu utracony status i wprowadza informację o statusie epizootycznym do rejestru zwierząt gospodarskich oznakowanych.

3.2. Kategoryzacja i rejestracja siedzib stad

Status epizootyczny nadaje się poszczególnym stadom świń. W przypadkach określonych w programie, powiatowy lekarz weterynarii właściwy ze względu na

miejsce położenia siedziby stada nadaje, w drodze decyzji, w porządku od najniższego do najwyższego, następujące statusy:

- 1) stada zakażonego wirusem choroby Aujeszkyego;
- 2) stada podejrzanego o zakażenie wirusem choroby Aujeszkyego;
- 3) stada zawieszzonego;
- 4) stada potencjalnie wolnego od wirusa choroby Aujeszkyego – szczepionego;
- 5) stada seronegatywnego – szczepionego;
- 6) stada wolnego od wirusa choroby Aujeszkyego – szczepionego;
- 7) stada potencjalnie wolnego od wirusa choroby Aujeszkyego;
- 8) stada seronegatywnego;
- 9) stada wolnego od wirusa choroby Aujeszkyego;
- 10) stada urzędowo wolnego od wirusa choroby Aujeszkyego.

W przypadku odtworzenia stada lub utworzenia nowego stada, powiatowy lekarz weterynarii nadaje stadu, w drodze decyzji, status jaki posiadało stado, z którego pochodzą zwierzęta nowo wprowadzone, w dniu ich przemieszczenia z tego stada. Jeżeli zwierzęta nowo wprowadzane pochodzą ze stad o różnym statusie epizootycznym w odniesieniu do choroby Aujeszkyego, to stadu nadaje się najniższy status spośród statusów stad, z których pochodzą zwierzęta.

Liczba badań w ramach programu, które wykonuje się w odtworzonym lub utworzonym nowym stadzie, celem nadania mu statusu stada wolnego od wirusa choroby Aujeszkyego zależy od statusu, który zostanie mu nadany przez powiatowego lekarza weterynarii. Badania te wykonuje się zgodnie z pkt 3.1.1 programu.

3.3. Postępowanie w stadach podejrzanym o zakażenie wirusem choroby Aujeszkyego oraz stadach zakażonym wirusem choroby Aujeszkyego

3.3.1. Postępowanie w przypadku podejrzenia lub stwierdzenia choroby

Decyzjom, o których mowa w pkt 3.3.1.1, 3.3.1.2, 3.3.1.3 i 3.3.1.4, nadaje się rygor natychmiastowej wykonalności.

3.3.1.1. W przypadku uzyskania co najmniej jednego dodatniego wyniku badania w stadzie w ramach programu, powiatowy lekarz weterynarii właściwy ze względu na miejsce położenia tego stada, w drodze decyzji, wyznacza to stado jako ognisko choroby i nadaje temu stadu status stada zakażonego wirusem choroby Aujeszkyego oraz:

- 1) zakazuje:
 - a) przemieszczania świń oraz ich nasienia, zarodków i komórek jajowych ze stada,
 - b) przemieszczania świń, ich nasienia, zarodków i komórek jajowych do stada,
 - c) używania knurów do krycia naturalnego,
 - d) wystawiania świadectw zdrowia dla świń znajdujących się w stadzie;
- 2) nakazuje:
 - a) szczepienie świń w stadzie, zgodnie z pkt 3.3.2 i pkt 3.3.4 programu, albo
 - b) odroczonego ubój świń w stadzie, polegający na uboju świń po osiągnięciu masy ubojowej, a w przypadku stad zarodkowych i o pełnym cyklu produkcyjnym także

na uboju loch po wyproszeniu i odsadzeniu prosiąt, albo

c) w uzasadnionych przypadkach, natychmiastowy ubój lub zabicie wszystkich świń w stadzie, zgodnie z pkt 3.3.5 programu – w przypadkach, gdy z przyczyn ekonomicznych lub epizootycznych nieuzasadnione jest zastosowanie nakazów, o których mowa w lit. a albo b,

d) w stadach zarodowych i o pełnym cyklu produkcyjnym - indywidualne i trwałe oznakowanie wszystkich świń stada podstawowego przez ich posiadacza, jeżeli została wydana decyzja o szczepieniu świń w stadzie i ich sukcesywnej eliminacji albo decyzja o odroczonym uboju świń w stadzie,

e) bieżące oczyszczanie i odkażanie,

f) wstępne i końcowe oczyszczenie i odkażenie miejsc, przedmiotów oraz środków transportu, z którymi miały kontakt świny znajdujące się w gospodarstwie, w sposób określony w pkt 3.3.6 programu – w przypadku gdy dany obiekt budowlany zostanie całkowicie opróżniony ze zwierząt (zasada puste-pełne).

3.3.1.2. Powiatowy lekarz weterynarii, w drodze decyzji, może wyrazić zgodę:

1) na przemieszczenie świń ze stada bezpośrednio do rzeźni i wystawić świadectwo zdrowia dla tych świń;

2) w przypadku wydania decyzji o szczepieniu:

a) na przemieszczanie do stada świń, ich nasienia, zarodków i komórek jajowych ze stad o statusie stada potencjalnie wolnego od wirusa choroby Aujeszkiego, seronegatywnego, wolnego od wirusa choroby Aujeszkiego lub urzędowo wolnego od wirusa choroby Aujeszkiego pod warunkiem, że świny wprowadzane do stada zostaną zaszczepione przeciwko chorobie Aujeszkiego, zgodnie z pkt 3.3.2 programu, oraz ze stad o statusie stada potencjalnie wolnego od wirusa choroby Aujeszkiego – szczepionego, seronegatywnego – szczepionego lub wolnego od wirusa choroby Aujeszkiego – szczepionego,

b) na używanie knurów do krycia naturalnego pod warunkiem, że knury używane w tym celu zostaną zbadane serologicznie w kierunku choroby Aujeszkiego i uzyskają ujemny wynik badania, oraz zostaną co najmniej dwa razy zaszczepione przeciwko tej chorobie;

3) na przemieszczanie, wraz z wystawieniem w tym celu świadectwa zdrowia, prosiąt ze stada, które nie posiada możliwości odchowu prosiąt do wagi ubojowej, do innego stada zakażonego, co do którego powiatowy lekarz weterynarii wydał decyzję o odroczonym uboju oraz które posiada możliwość takiego odchowu; przy czym przemieszczanie takie odbywa się po uzyskaniu zgody powiatowego lekarza weterynarii właściwego dla miejsca przeznaczenia prosiąt.

3.3.1.3. Powiatowy lekarz weterynarii właściwy dla ogniska choroby może, w drodze decyzji, nakazać szczepienie profilaktyczne w stadach powiązanych epizootycznie z ogniskiem choroby. Szczepienia profilaktyczne przeprowadza się zgodnie z pkt 3.3.2 programu.

Podjętą decyzję o szczepieniu w tych stadach, powiatowy lekarz weterynarii bierze pod uwagę analizę ryzyka uwzględniającą wyniki dochodzenia epizootycznego.

3.3.1.4. Powiatowy lekarz weterynarii właściwy ze względu na miejsce położenia stada, do którego wprowadzono świnie lub materiał biologiczny pochodzący od świń, niespełniające wymagań zdrowotnych określonych w programie, a w przypadku materiału biologicznego, określonych w rozporządzeniach, o których mowa w pkt. 3.1.4.4 programu, albo gdy wprowadzone do stada świnie lub materiał biologiczny nie są zaopatrzone w świadectwa zdrowia, z zastrzeżeniem pkt 3.6.1 programu, po przeprowadzeniu analizy ryzyka, może nadać temu stadu, w drodze decyzji, status stada podejrzanego o zakażenie wirusem choroby Aujeszkyego oraz:

1) zakazać:

- a) przemieszczania świń oraz ich nasienia, zarodków i komórek jajowych ze stada,
- b) wystawiania świadectw zdrowia świniom znajdującym się w stadzie oraz ich nasieniu, zarodkom lub komórkom jajowym, za wyjątkiem świadectw dla zwierząt przemieszczanych bezpośrednio do rzeźni;

2) nakazać przeprowadzenie badań serologicznych w kierunku choroby Aujeszkyego świń w stadzie, ustalając minimalną liczbę próbek do pobrania przy zastosowaniu zasady badania zwierząt w stadzie pozwalającej na wykrycie seroreagentów w stadzie z 95% prawdopodobieństwem przyjmując, że odsetek świń zakażonych w obiekcie budowlanym wynosi co najmniej 20%.

Za przeprowadzenie badań, o których mowa w ppkt 2, pobiera się od posiadacza zwierząt opłaty, określone zgodnie z poz. 4 załącznika nr 1 i poz. 11 załącznika nr 2 do rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 15 grudnia 2006 r. w sprawie sposobu ustalania i wysokości opłat za czynności wykonywane przez Inspekcję Weterynaryjną, sposobu i miejsc pobierania tych opłat oraz sposobu przekazywania informacji w tym zakresie Komisji Europejskiej (Dz. U. z 2007 r. Nr 2, poz. 15).

W drodze odstępstwa od zakazów określonych w ppkt 1, powiatowy lekarz weterynarii może, w drodze decyzji, wyrazić zgodę przemieszczenie świń ze stada bezpośrednio do rzeźni oraz wystawić w tym celu świadectwa zdrowia

W przypadku uzyskania wszystkich ujemnych wyników badania, stadu podejrzanemu przywraca się utracony status.

W przypadku uzyskania co najmniej jednego dodatniego wyniku badania, powiatowy lekarz weterynarii właściwy ze względu na miejsce położenia tego stada, w drodze decyzji, wyznacza stadu jako ognisko choroby i nadaje temu stadu status stada zakażonego wirusem choroby Aujeszkyego oraz wprowadza nakazy i zakazy określone dla stada o tym statusie.

Powiatowy lekarz weterynarii po nadaniu stadu statusu stada podejrzanego o zakażenie lub zakażonego niezwłocznie wprowadza informację o statusie epizootycznym do rejestru zwierząt gospodarskich oznakowanych prowadzonego przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.

3.3.2. Szczepienie

Przy podejmowaniu decyzji o szczepieniu świń przeciwko chorobie Aujeszkyego uwzględnia się analizę ryzyka, sytuację epizootyczną, biobezpieczeństwo i aspekt

ekonomiczny. Szczepienia powinno prowadzić się jednocześnie na danym obszarze we wszystkich stadach świń zakwalifikowanych do szczepień.

W przypadku wydania decyzji, o której mowa w pkt 3.3.1.1 ppkt 2 lit. a, powiatowy lekarz weterynarii przeprowadza szczepienie w stadach zakażonych.

Do szczepienia świń mogą być stosowane wyłącznie szczepionki delecyjne, zawierające wirus pozbawiony glikoproteiny gE (gE -).

W przypadku gdy w stadzie nie są utrzymywane świnię stada podstawowego, które w nim utrzymywano w dniu stwierdzenia, w drodze decyzji, przez powiatowego lekarza weterynarii, zakażenia stada wirusem choroby Aujeszkyego, posiadacz zwierząt informuje o tym niezwłocznie powiatowego lekarza weterynarii.

Koszty szczepienia świń są pokrywane z budżetu państwa do dnia uznania przez powiatowego lekarza weterynarii, w drodze decyzji, stada za stado wolne od wirusa choroby Aujeszkyego – szczepione. Jeżeli posiadacz stada uzna za konieczne dalsze szczepienie świń w stadzie wolnym od wirusa choroby Aujeszkyego – szczepionym, może prowadzić je na własny koszt, po uprzednim pisemnym zawiadomieniu powiatowego lekarza weterynarii. Szczepienie takie posiadacz prowadzi do dnia uznania przez powiatowego lekarza weterynarii, w drodze decyzji, wszystkich stad w powiecie za stado wolne od wirusa choroby Aujeszkyego lub wolne od wirusa choroby Aujeszkyego – szczepione. W takim przypadku powiatowy lekarz weterynarii, w drodze decyzji, zakazuje szczepień w takim stadzie i nadaje mu status stada urzędowo wolnego od wirusa choroby Aujeszkyego.

3.3.3 Postępowanie w stadach szczepionych profilaktycznie

3.3.3.1. W przypadku wydania decyzji o szczepieniu profilaktycznym, o której mowa w pkt 3.3.1.3 programu, powiatowy lekarz weterynarii, w drodze decyzji:

1) zakazuje:

- a) przemieszczania ze stada świń oraz ich nasienia, zarodków i komórek jajowych,
- b) wprowadzania do stada świń, nasienia, zarodków i komórek jajowych;

2) nakazuje:

- a) szczepienie świń w stadzie i ich sukcesywną eliminację, zgodnie z cyklem hodowlanym lub produkcyjnym,
- b) w stadach zarodkowych i o pełnym cyklu produkcyjnym indywidualne i trwałe oznakowanie wszystkich świń stada podstawowego.

3.3.3.2. Powiatowy lekarz weterynarii może, w drodze decyzji, wyrazić zgodę na:

1) przemieszczenie świń ze stada bezpośrednio do rzeźni oraz do innych stad o tym samym lub niższym statusie epizootycznym w odniesieniu do choroby Aujeszkyego, oraz wystawić w tym celu świadectwa zdrowia;

2) na przemieszczanie do stada świń, ich nasienia, zarodków i komórek jajowych ze stad o statusie stada potencjalnie wolnego od wirusa choroby Aujeszkyego, seronegatywnego, wolnego od wirusa choroby Aujeszkyego lub urzędowo wolnego od wirusa choroby Aujeszkyego pod warunkiem, że świnię wprowadzane do stada zostaną zaszczepione przeciwko chorobie Aujeszkyego, zgodnie z pkt 3.3.2 programu, oraz z innych stad szczepionych profilaktycznie o równym lub wyższym statusie epizootycznym w odniesieniu do choroby Aujeszkyego;

3) używanie knurów do krycia naturalnego pod warunkiem, że knury używane w tym celu zostaną uprzednio zbadane serologicznie w kierunku choroby Aujeszkyego i uzyskają ujemny wynik badania oraz zostaną co najmniej 2 razy zaszczepione przeciwko tej chorobie;

3.3.3.3. Szczepienie stada przeprowadza się zgodnie z zasadami określonymi w pkt 3.3.2 programu.

W stadach, w których wprowadzono profilaktyczne szczepienia świń przeciwko chorobie Aujeszkyego, stosuje się pkt 3.3.4 programu.

W decyzji w sprawie nadania stada zarodowemu, stada o pełnym cyklu produkcyjnym oraz tuczarni statusu stada seronegatywnego - szczepionego, uchyla się nakazy i zakazy, wprowadzone uprzednio w tym stadzie na podstawie pkt 3.3.3.1 programu.

3.3.4. Uwalnianie stad zakażonych, w których przeprowadzono szczepienia.

Posiadacz zakażonego stada świń, w którym są prowadzone szczepienia, ma obowiązek powiadomienia powiatowego lekarza weterynarii, właściwego ze względu na miejsce położenia tego stada, jeżeli:

- 1) w stadzie zarodowym i o pełnym cyklu produkcyjnym nie pozostaje żadna świnia stada podstawowego, która przebywała w nim, kiedy uznano to stado za stado zakażone;
- 2) w tuczarni nie pozostaje żadna świnia, która przebywała w niej, kiedy uznano ją za stado zakażone;

Po otrzymaniu powiadomienia, powiatowy lekarz weterynarii pobiera próbki do badań w kierunku choroby Aujeszkyego w sposób określony poniżej. Badania te są przeprowadzane w taki sposób, aby odróżnić zwierzęta szczepione przeciwko chorobie Aujeszkyego od zwierząt zakażonych wirusem choroby Aujeszkyego.

W stadach zarodowych i o pełnym cyklu produkcyjnym, w których były prowadzone szczepienia, próbki pobiera się dwa razy w odstępie od 2 do 6 miesięcy. Pierwszy raz próbki pobiera się w sposób określony w pkt 3.1.1 programu dla drugiego pobierania próbek, z tym że:

- 1) wszystkie świny stada podstawowego zostały indywidualnie i trwale oznakowane przez ich posiadacza;
- 2) istnieje możliwość przyporządkowania pobieranej próbki do zwierzęcia, od którego została pobrana.

W przypadku uzyskania wszystkich ujemnych wyników badania w pierwszym pobieraniu próbek, stada zarodowemu lub stada o pełnym cyklu produkcyjnym, w którym są prowadzone szczepienia, powiatowy lekarz weterynarii nadaje, w drodze decyzji, status stada seronegatywnego - szczepionego. W decyzji tej uchyla się również nakazy i zakazy, wprowadzone uprzednio w tym stadzie na podstawie pkt 3.3.1.1 programu, z wyłączeniem nakazów, o których mowa w pkt 3.3.1.1 ppkt 2 lit. a, e i f. W stadzie tym, powiatowy lekarz weterynarii drugi raz pobiera próbki w kierunku choroby Aujeszkyego, w sposób określony w pkt 3.1.1 programu dla trzeciego pobierania próbek.

W przypadku uzyskania wszystkich ujemnych wyników badania w drugim pobieraniu próbek, stada zarodowemu lub stada o pełnym cyklu produkcyjnym, w którym są prowadzone szczepienia, nadaje się status stada wolnego od wirusa choroby Aujeszkyego - szczepionego. W stadzie takim powiatowy lekarz weterynarii, w drodze decyzji, może wprowadzić zakaz szczepień, w zależności od sytuacji epizootycznej w zakresie choroby Aujeszkyego w regionie. Ponadto, w przypadku gdy nie pozostanie ani jedna świnia szczepiona w stadzie - nadaje stada status stada wolnego od wirusa choroby Aujeszkyego.

W przypadku uzyskania w pierwszym lub drugim pobieraniu próbek w stadzie zarodowym lub w stadzie o pełnym cyklu produkcyjnym co najmniej jednego wątpliwego wyniku badania, na wniosek powiatowego lekarza weterynarii zakład higieny weterynaryjnej lub inne laboratorium zatwierdzone przez Głównego Lekarza Weterynarii, przesyła próbkę wątpliwą do laboratorium referencyjnego, o którym mowa w pkt 4.2 programu, celem potwierdzenia lub wykluczenia zakażenia.

W przypadku uzyskania w pierwszym lub drugim pobieraniu próbek w stadzie zarodowym lub w stadzie o pełnym cyklu produkcyjnym co najmniej jednego dodatniego wyniku badania, powiatowy lekarz weterynarii, nakazuje ubój lub zabicie świń, u których uzyskano takie wyniki:

- 1) niezwłocznie albo
- 2) po osiągnięciu przez świnie masy ubojowej, a w przypadku loch- po wyproszeniu i odsadzeniu prosiąt.

W takim przypadku, posiadacz stada świń jest obowiązany do złożenia wniosku o przeprowadzenie przez powiatowego lekarza weterynarii pobierania próbek w kierunku choroby Aujeszkyego u świń, nie wcześniej niż po upływie 2 miesięcy i nie później niż przed upływem 6 miesięcy od uboju ostatniej zakażonej świni.

W tuczarniach, w których są prowadzone szczepienia, przeprowadza się dwa pobrania próbek w odstępie od 2 do 6 miesięcy.

Pierwsze pobieranie próbek w tuczarniach przeprowadza się w sposób określony w pkt 3.1.2 programu dla pierwszego pobierania próbek.

W przypadku uzyskania wszystkich ujemnych wyników badania w pierwszym pobieraniu próbek w tuczarni, w której są prowadzone szczepienia, nadaje się status stada seronegatywnego - szczepionego. W decyzji tej uchyla się również nakazy i zakazy, wprowadzone uprzednio w tym stadzie na podstawie pkt 3.3.1.1 programu, z wyłączeniem nakazu, o którym mowa w pkt 3.3.1.1 ppkt 2 lit. a, e i f. W stadzie tym, powiatowy lekarz weterynarii drugi raz pobiera próbki w kierunku choroby Aujeszkyego, w sposób określony w pkt 3.1.2 programu dla drugiego pobierania próbek.

W przypadku uzyskania wszystkich ujemnych wyników badania w drugim pobieraniu próbek, tuczarni, w której są prowadzone szczepienia, nadaje się status stada wolnego od wirusa choroby Aujeszkyego - szczepionego. W stadzie takim powiatowy lekarz weterynarii, w drodze decyzji, zakazuje szczepienia,

a w przypadku gdy nie pozostanie w nim ani jedna świnia szczepiona - nadaje stado status stada wolnego od wirusa choroby Aujeszkiego.

W przypadku uzyskania w pierwszym lub drugim pobieraniu próbek w tuczarni co najmniej jednego dodatniego wyniku badania, stado uznaje się za zakażone i postępuje się w nim zgodnie z zasadami określonymi w pkt 3.3.1.1. programu.

3.3.5. Uboj lub zabicie zwierząt w stadzie zakażonym

W przypadku gdy powiatowy lekarz weterynarii wyda decyzję, o której mowa w pkt 3.3.1.1 ppkt 2 lit. b programu, oraz niemożliwe jest poddanie prosiąt ubojowi, powiatowy lekarz weterynarii nakazuje, w drodze decyzji, zabicie tych prosiąt. Postępowanie to nie ma zastosowania, w przypadku gdy powiatowy lekarz weterynarii wydał decyzję, o której mowa w pkt 3.3.1.2 ppkt 3 programu.

W przypadku gdy powiatowy lekarz weterynarii wyda decyzję, o której mowa w pkt 3.3.1.1. ppkt 2 lit. c programu, poddaje się ubojowi lub zabija się wszystkie świnie w stadzie, bez względu na ich wiek, niezwłocznie po otrzymaniu przez posiadacza stada tej decyzji.

Knury przeznaczone do uboju powinny zostać poddane kastracji nie później niż na 30 dni przed planowanym ubojem.

Mięso pozyskane z uboju świń pochodzących ze stada zakażonego, podlega w rzeźni ocenie urzędowego lekarza weterynarii oraz znakowaniu, zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 854/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. ustanawiającym szczególne przepisy dotyczące organizacji urzędowych kontroli w odniesieniu do produktów pochodzenia zwierzęcego przeznaczonych do spożycia przez ludzi (Dz. Urz. WE L 139 z 30.04.2004, str. 206, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdział 3, t. 45, str. 75, z późn. zm).

3.3.6. Oczyszczanie i odkażanie

Oczyszczanie polega na usunięciu zakażonego nawozu naturalnego w rozumieniu przepisów o nawozach i nawożeniu oraz innych substancji mogących zawierać czynniki chorobotwórcze z obiektów budowlanych, w których są utrzymywane zwierzęta, pomieszczeń gospodarczych i magazynowych, wybiegów i otoczenia obiektów budowlanych, a następnie na ich unieszkodliwieniu. Oczyszczanie przeprowadza się przy użyciu:

- 1) środków fizycznych – ręcznych narzędzi, sprzętu mechanicznego lub wody pod ciśnieniem;
- 2) produktów biobójczych dopuszczonych do obrotu na podstawie przepisów o produktach biobójczych zawierających jako substancję czynną formaldehyd lub chlor.

Odkażanie polegające na niszczeniu czynników chorobotwórczych obecnych w środowisku jest przeprowadzane przy użyciu:

- 1) środków fizycznych;

- 2) produktów biobójczych dopuszczonych do obrotu na podstawie przepisów o produktach biobójczych zawierających jako substancję czynną formaldehyd lub chlor;
- 3) środków biologicznych (z udziałem bakterii nityfikacyjnych), stosowanych do odkażania obornika i gnojowicy.

Powiatowy lekarz weterynarii w ramach realizacji programu nakazuje oczyszczanie i odkażanie, które przeprowadza się w następujący sposób:

- 1) spryskuje się produktami biobójczymi wszystkie miejsca, w których były utrzymywane świnię;
- 2) usuwa się nawóz naturalny, ściółkę;
- 3) sprzęt i wyposażenie obiektów budowlanych, w których były utrzymywane świnię, oczyszcza się, jeżeli to konieczne;
- 4) usuwa się tłuszcz i brud ze wszystkich odkażanych powierzchni przy użyciu produktów biobójczych oraz zmywa się je wodą;
- 5) czyści się, a następnie zmywa odkażane powierzchnie przy użyciu produktów biobójczych pod ciśnieniem; produkty te pozostawia się na odkażanych powierzchniach przez okres zalecany przez producenta, nie krócej jednak niż przez 24 godziny;
- 6) zmywa się odkażane powierzchnie przy użyciu wody pod ciśnieniem, po upływie okresu, o którym mowa w ppkt 5;
- 7) czynności, o których mowa w ppkt 5 i 6, wykonuje się dwa razy, w odstępie 7 dni.

Odkażanie obornika przeprowadza się w następujący sposób:

- 1) na terenie gospodarstwa, w którym stwierdzono chorobę, w pobliżu obiektów budowlanych na podłożu utwardzonym, w miarę nieprzepuszczalnym, wyznacza się miejsce na kopiec z obornikiem o szerokości 2 m;
- 2) dno kopca, po wyrównaniu, wykłada się folią, a następnie:
 - a) nakłada się na nią warstwę obornika niezakażonego (najlepiej pochodzącego od koniowatych lub bydła),
 - b) układa się zakażony obornik, nadając mu kształt stożka, na wysokość nieprzekraczającą 1,5m od powierzchni gruntu,
 - c) przykrywa się ściółką i warstwą ziemi o grubości co najmniej 20 cm,
 - d) polewa się produktem biobójczym i pozostawia się co najmniej na 42 dni.

Gnojowicę i gnojówkę odkaża się w następujący sposób:

- 1) do zbiornika z gnojówką lub gnojowicą dodaje się produkt biobójczy;
- 2) miesza się produkt biobójczy z gnojówką lub gnojowicą;
- 3) pozostawia się zawartości tego zbiornika, po uprzednim jego zabezpieczeniu przed dostępem zwierząt, w tym owadów i ptaków, co najmniej na 42 dni.

Odkażanie ściółki lub obornika może być przeprowadzone również poprzez:

- 1) spalanie albo użycie pary wodnej o temperaturze nie mniejszej niż 70° C;
- 2) zakopanie na głębokość uniemożliwiającą dostęp do nich zwierząt.

Powiatowy lekarz weterynarii może ustalić inne szczególne sposoby oczyszczenia i odkażania gospodarstw, w tym gospodarstw, w których świnie są utrzymywane na otwartym terenie.

Ponowne umieszczenie świń w obiekcie budowlanym może nastąpić po upływie co najmniej 15 dni od zakończenia końcowego czyszczenia i odkażania.

Koszty wstępnego i końcowego oczyszczania i odkażania, o którym mowa w pkt 3.3.1.1 ppkt 2 lit f programu, są pokrywane z budżetu państwa.

3.4. Odszkodowanie za zwierzęta zabite lub poddane ubojowi w ramach programu

Za świnie zabite lub poddane ubojowi z nakazu powiatowego lekarza weterynarii albo za świnie padłe w wyniku zastosowania zabiegów nakazanych przez ten organ przysługuje odszkodowanie ze środków budżetu państwa.

Zasady wypłaty odszkodowania określa art. 49 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (Dz. U. z 2008 r. Nr 213, poz. 1342).

3.5. Klasyfikacja regionów i procedury monitorowania przebiegu programu

Regionem, zgodnie z art. 2 pkt 36 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, jest część terytorium Rzeczypospolitej Polskiej o powierzchni co najmniej 2 000 km², która obejmuje co najmniej jeden powiat.

Do czasu uznania wszystkich stad w regionie za wolne od wirusa choroby Aujeszkiego lub wolne od wirusa choroby Aujeszkiego - szczepione, region uznaje się za region, w którym jest realizowany program zwalczania choroby Aujeszkiego.

Po uzyskaniu przez wszystkie stada w regionie statusu stada:

1) wolnego od wirusa choroby Aujeszkiego lub

2) wolnego od wirusa choroby Aujeszkiego - szczepionego

- powiatowy lekarz weterynarii nadaje tym stadom, w drodze decyzji, status stad urzędowo wolnych od wirusa choroby Aujeszkiego oraz zakazuje szczepienia w tych stadach.

Powiatowy lekarz weterynarii przekazuje wojewódzkiemu lekarzowi weterynarii informację o uzyskaniu przez wszystkie stada w powiecie statusu stad urzędowo wolnych od wirusa choroby Aujeszkiego.

Region, w którym wszystkie stada zostały uznane za urzędowo wolne, uzyskuje status regionu wolnego od wirusa choroby Aujeszkiego. W regionie takim prowadzi się stałe monitorowanie choroby, zgodnie z pkt 3.1.4. programu.

Właściwy wojewódzki lekarz weterynarii przekazuje Głównemu Lekarzowi Weterynarii informację o uzyskaniu przez region, położony na obszarze województwa, statusu regionu wolnego od wirusa choroby Aujeszkiego. Główny Lekarz Weterynarii przekazuje tę informację ministrowi właściwemu do spraw rolnictwa.

Główny Lekarz Weterynarii ogłasza na stronie internetowej Głównego Inspektoratu Weterynarii wykaz regionów wolnych od wirusa choroby Aujeszkiego.

W przypadku gdy w okresie 24 miesięcy od uznania regionu za wolny od wirusa choroby Aujeszkyego, w regionie tym nie zarejestrowano żadnych klinicznych, patologicznych oraz serologicznych objawów wystąpienia choroby Aujeszkyego, Główny Lekarz Weterynarii może wystąpić do Komisji Europejskiej o uznanie tego regionu za urzędowo wolny od wirusa choroby Aujeszkyego.

Regionem urzędowo wolnym w rozumieniu niniejszego programu jest część terytorium Rzeczypospolitej Polskiej o powierzchni co najmniej 2 000 km², która obejmuje co najmniej jeden powiat, wpisana do załącznika I decyzji Komisji 2008/185/WE z dnia 21 lutego 2008 r. w sprawie dodatkowych gwarancji w wewnątrzwspólnotowym handlu trzodą chlewną odnoszących się do choroby Aujeszkyego oraz kryteriów przekazywania informacji o tej chorobie (Dz. Urz. UE L 59 z 04.03.2008, str. 19, z późn. zm.).

Informacje niezbędne do monitorowania realizacji programu, powiatowi lekarze weterynarii przekazują wojewódzkiemu lekarzowi weterynarii. Wojewódzki lekarz weterynarii przekazuje Głównemu Lekarzowi Weterynarii informacje uzyskane od powiatowych lekarzowi weterynarii w zestawieniu zbiorczym.

Zgodnie z decyzją Komisji 2008/185/WE z dnia 21 lutego 2008 r. w sprawie dodatkowych gwarancji w wewnątrzwspólnotowym handlu trzodą chlewną odnoszących się do choroby Aujeszkyego oraz kryteriów przekazywania informacji o tej chorobie, Główny Lekarz Weterynarii co najmniej raz w roku przekazuje Komisji Europejskiej informacje o występowaniu choroby Aujeszkyego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej wraz ze szczegółowymi danymi dotyczącymi programu zwalczania tej choroby, według jednolitych kryteriów ustanowionych w załączniku nr IV do tej decyzji.

Główny Lekarz Weterynarii przesyła do Komisji Europejskiej sprawozdania z realizacji programu, zgodnie z przepisami obowiązującymi w Unii Europejskiej.

3.6. Zasady obowiązujące w odniesieniu do przemieszczania zwierząt pomiędzy stadami oraz do rzeźni na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej

Podstawą zwalczania choroby Aujeszkyego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, oprócz oceny i monitorowania sytuacji epizootycznej w stadach zarodowych i o pełnym cyklu produkcyjnym, jest wzmożony nadzór nad przemieszczaniem świń między stadami położonymi na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz do rzeźni.

3.6.1. Zasady obowiązujące w odniesieniu do przemieszczania świń oraz materiału biologicznego pomiędzy stadami

Do stada zarodowego oraz o pełnym cyklu produkcyjnym, które uzyskało status potencjalnie wolnego od wirusa choroby Aujeszkyego, seronegatywnego lub wolnego od wirusa choroby Aujeszkyego, mogą być wprowadzane świny lub ich materiał biologiczny pochodzące ze stad o równorzędnym lub wyższym statusie epizootycznym w odniesieniu do choroby Aujeszkyego.

Do tuczarni, która uzyskała status stada seronegatywnego lub wolnego od wirusa choroby Aujeszkyego, mogą być wprowadzane jedynie świny ze stad

o równorzędnym lub wyższym statusie epizootycznym w odniesieniu do choroby Aujeszkyego.

Do stada zarodowego, stada o pełnym cyklu produkcyjnym oraz tuczarni, uznanych za urzędowo wolne od wirusa choroby Aujeszkyego, mogą być wprowadzane świnie oraz ich materiał biologiczny, pochodzące ze stada o statusie urzędowo wolnym od wirusa choroby Aujeszkyego lub wolnym od wirusa choroby Aujeszkyego, z zastrzeżeniem pkt 3.7 programu.

Do stad zakażonych, co do których wydano decyzję określoną w pkt 3.3.1.1 ppkt 2 lit. a programu, mogą być wprowadzane świnie ze stad o równym lub wyższym statusie epizootycznym w odniesieniu do choroby Aujeszkyego, po uprzednim zaszczepieniu zgodnie z pkt 3.3.2 programu.

Do stad potencjalnie wolnych – szczepionych, seronegatywnych – szczepionych oraz wolnych - szczepionych, mogą być wprowadzane świnie ze stad o równym lub wyższym statusie epizootycznym w odniesieniu do choroby Aujeszkyego, po ich uprzednim zaszczepieniu zgodnie z pkt 3.3.2 programu, oraz świnie z innych stad szczepionych.

Do stad zakażonych, co do których wydano decyzję określoną w pkt 3.3.1.1 ppkt 2 lit. b programu, mogą być wprowadzane prosięta z innych stad zakażonych, co do których wydano taką samą decyzję, jednak w których nie ma możliwości odchowu prosiąt, przebywających w tym stadzie do wagi ubojowej.

Na targi, pokazy, wystawy, konkursy, do punktów kopulacyjnych i punktów skupu mogą być wprowadzane świnie, które spełniają następujące wymagania:

- 1) są oznakowane, zgodnie z przepisami o rejestracji i identyfikacji zwierząt oraz
- 2) pochodzą ze stad, w których nie uzyskano dodatnich wyników badań serologicznych w kierunku choroby Aujeszkyego.

Świnie wprowadzane do stad, położonych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz na targi, pokazy, wystawy, konkursy, do punktów kopulacyjnych i punktów skupu, zaopatrzuje się w świadectwo zdrowia, które zawiera co najmniej następujące informacje:

- 1) numer świadectwa;
- 2) określenie organu wydającego świadectwo;
- 3) liczbę zwierząt;
- 4) numery identyfikacyjne zwierząt;
- 5) pochodzenie zwierząt;
- 6) przeznaczenie zwierząt, jeżeli jest możliwe do określenia;
- 7) środek transportu i jego numer rejestracyjny;
- 8) informację o spełnieniu przez świnie wymagań zdrowotnych określonych w przepisach ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt i w przepisach wykonawczych wydanych na jej podstawie;
- 9) informację o występowaniu choroby Aujeszkyego w stadzie pochodzenia zwierząt;
- 10) datę, pieczęć i podpis właściwego urzędowego lekarza weterynarii.

Każdy, kto zakupi świnie na targu, ma obowiązek posiadać świadectwo zdrowia,

potwierdzającego pochodzenie świń.

Do stad położonych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej wprowadza się materiał biologiczny pochodzący wyłącznie z centrum pozyskiwania nasienia świń o statusie równym lub wyższym niż stado jego przeznaczenia. W tym celu lekarz weterynarii nadzorujący centrum pozyskiwania nasienia świń o statusie równym lub wyższym niż stado jego przeznaczenia.

W celu potwierdzenia tego faktu, lekarz weterynarii nadzorujący centrum pozyskiwania nasienia, na podstawie decyzji powiatowego lekarza weterynarii o nadaniu stada statusu w odniesieniu do choroby Aujeszkiego, w orzeczeniu lekarsko - weterynaryjnym o zdrowiu i przydatności do rozrodu świń dokonuje, w sposób czytelny, następującej adnotacji: „zgodnie z decyzją Powiatowego Lekarza Weterynarii w.....nr..... z dnia..... – seronegatywne/wolne/urzędowo wolne od wirusa choroby Aujeszkiego u świń”, i potwierdza ją własnoręcznym podpisem oraz pieczęcią.

Przed każdym wystawieniem świadectwa zdrowia dla świń wprowadzanych do stada położonego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej bezpośrednio z innego stada lub punktu skupu, powiatowy lekarz weterynarii właściwy ze względu na miejsce pochodzenia zwierząt sprawdza, jaki status ma stado, z którego pochodzą świnię, a także powiadamia powiatowego lekarza weterynarii właściwego ze względu na miejsce przeznaczenia zwierząt o planowanej wysyłce świń. Powiatowy lekarz weterynarii właściwy ze względu na miejsce przeznaczenia zwierząt sprawdza status stada, do którego zwierzęta będą wprowadzane oraz przekazuje informację na ten temat powiatowemu lekarzowi weterynarii właściwemu ze względu na miejsca pochodzenia zwierząt. Powiatowy lekarz weterynarii właściwy ze względu na miejsce pochodzenia zwierząt wystawia świadectwo zdrowia, w każdym przypadku przemieszczania świń, zgodnie z pkt 3.6 programu.

3.6.2. Zasady obowiązujące w odniesieniu do przemieszczania zwierząt do rzeźni

Wyjątek od zasady stanowią prosięta pochodzące ze stad zakażonych nie mających możliwości ich odchowu do wagi ubojowej, w przypadku gdy powiatowy lekarz weterynarii wydał decyzję, o której mowa w pkt 3.3.1 ppkt 2 lit b programu. Zwierzęta takie mogą być przemieszczone do innych stad zakażonych, co do których powiatowy lekarz weterynarii wydał decyzję o której mowa w pkt 3.3.1.1 ppkt 2 lit. b programu, lecz które nie posiadają możliwości odchowu prosiąt. Przemieszczanie odbywa się na podstawie decyzji powiatowego lekarza weterynarii właściwego ze względu na miejsce pochodzenia prosiąt wydanej za zgodą powiatowego lekarza weterynarii właściwego ze względu na miejsce przeznaczenia.

Uboju dokonuje się pod nadzorem powiatowego lekarza weterynarii właściwego ze względu na miejsce położenia rzeźni. Posiadacz zwierząt informuje powiatowego lekarza weterynarii właściwego dla siedziby stada o planowanym terminie przemieszczenia świń do rzeźni, a ten informuje niezwłocznie powiatowego lekarza weterynarii właściwego ze względu na miejsce położenia rzeźni o planowanym przemieszczeniu świń do rzeźni.

Środki transportu, którymi jest dokonywany transport świń do rzeźni, powinny być oczyszczone i odkażone bezpośrednio przed i po transporcie. Dopuszcza się przewóz świń bezpośrednio do uboju ze stad podejrzanych o zakażenie, zakażonych oraz zawieszonych po drogach publicznych lub prywatnych, z wyłączeniem dróg w gospodarstwie posiadającym stada o statusie potencjalnie wolnym, seronegatywnym, wolnym lub urzędowo wolnym.

Powiatowy lekarz weterynarii nadzorujący rzeźnię, powiadamia powiatowego lekarza weterynarii właściwego ze względu na siedzibę stada, z którego zostały wyprowadzone świny, o nadejściu przesyłki świń do rzeźni.

Przesyłkę świń kierowaną do uboju w rzeźni zaopatruje się w świadectwo zdrowia zawierające następujące elementy:

- 1) numer świadectwa;
- 2) określenie organu wydającego świadectwo;
- 3) liczbę zwierząt;
- 4) numery identyfikacyjne zwierząt;
- 5) pochodzenie zwierząt;
- 6) przeznaczenie zwierząt;
- 7) środek transportu i jego numer rejestracyjny;
- 8) informację o spełnieniu przez świny wymagań zdrowotnych określonych w ustawie z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt i przepisach wykonawczych wydanych na jej podstawie;
- 9) informację o występowaniu choroby Aujeszkyego w stadzie pochodzenia zwierząt;
- 10) datę, pieczęć i podpis właściwego urzędowego lekarza weterynarii.

Świadectwo zdrowia dla świń kierowanych do rzeźni bezpośrednio ze stad o statusie stada podejrzanego o zakażenie, zakażonego oraz zawieszzonego, dodatkowo jest oznaczane czerwonym paskiem.

3.6.3. Opłaty za wystawianie świadectw zdrowia oraz wynagrodzenia

Opłata za wystawianie świadectw zdrowia, o których mowa w pkt 3.6.1 i 3.6.2 programu, pobiera się zgodnie z poz. 3 załącznika nr 1 do rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 15 grudnia 2006 r. w sprawie sposobu ustalania i wysokości opłat za czynności wykonywane przez Inspekcje Weterynaryjną, sposobu i miejsc pobierania tych opłat oraz sposobu przekazywania informacji w tym zakresie Komisji Europejskiej (Dz. U. z 2007 r. Nr 2, poz. 15), powiększoną o koszty dojazdu, o których mowa w § 2 pkt 2 tego rozporządzenia.

Wyznaczonemu lekarzowi weterynarii za wystawienie świadectwa zdrowia przysługuje wynagrodzenie zgodnie z poz. 3 załącznika do rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 2 sierpnia 2004 r. w sprawie warunków i wysokości wynagrodzenia za wykonywanie czynności przez lekarzy weterynarii i inne osoby wyznaczone przez powiatowego lekarza weterynarii (Dz. U. Nr 178, poz. 1837, z późn. zm.), powiększone o koszty dojazdu, o których mowa w § 1 ust. 1 pkt 2 lit. a tego rozporządzenia.

Wyznaczonemu lekarzowi weterynarii przysługuje wynagrodzenie zgodnie z poz. 29 załącznika do tego rozporządzenia, powiększone o koszty dojazdu, o których mowa w § 1 ust. 1 pkt 2 lit. a tego rozporządzenia, w przypadku pobytu w gospodarstwie, w którym - zgodnie z informacją uzyskaną z Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa - miały być utrzymywane świnie, lecz świń tych w tym gospodarstwie nie było.

Osobom wykonującym czynności pomocnicze w zakresie poskramiania zwierząt i prowadzenia dokumentacji w związku z realizacją programu zwalczania choroby Aujeszkyego przysługuje wynagrodzenie zgodnie z § 4 tego rozporządzenia.

Nie pobiera się opłat za wystawienie świadectwa zdrowia dla świń kierowanych do rzeźni bezpośrednio ze stad o statusie stada zakażonego oraz zawieszzonego.

3.7. Przemieszczanie świń pomiędzy regionami położonymi na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej

Do regionu uznanego za region wolny od wirusa choroby Aujeszkyego mogą być wprowadzane:

- 1) świnie ze stada o statusie stada urzędowo wolnego od wirusa choroby Aujeszkyego, położonego w regionie wolnym od wirusa choroby Aujeszkyego;
- 2) świnie ze stada o statusie stada wolnego od wirusa choroby Aujeszkyego, położonego w regionie prowadzącym program zwalczania choroby Aujeszkyego z tym, że świnie te przed wprowadzaniem do regionu wolnego zostały poddane przynajmniej 2 badaniom serologicznym w kierunku choroby Aujeszkyego i uzyskano ujemne wyniki badania. Odstęp między badaniami powinien wynosić przynajmniej 30 dni, przy czym drugie z nich powinno być wykonane najpóźniej 15 dni przed transportem (wysyłką);
- 3) materiał biologiczny, pozyskany w centrum o statusie stada urzędowo wolnego od wirusa choroby Aujeszkyego, położonego w regionie wolnym od wirusa choroby Aujeszkyego;
- 4) materiał biologiczny, pozyskany w centrum o statusie stada wolnego od wirusa choroby Aujeszkyego, położonym w regionie prowadzącym zwalczanie choroby Aujeszkyego, pod warunkiem, że jest on transportowany bezpośrednio z centrum do stada przeznaczenia.

3.8. Zasady obowiązujące w odniesieniu do przemieszczania zwierząt pomiędzy regionami w handlu

Zasady przemieszczania świń w handlu pomiędzy państwami członkowskimi Unii Europejskiej odnoszące się do choroby Aujeszkyego reguluje decyzja Komisji 2008/185/WE z dnia 21 lutego 2008 r. w sprawie dodatkowych gwarancji w wewnątrzspółnotowym handlu trzodą chlewną odnoszących się do choroby Aujeszkyego oraz kryteriów przekazywania informacji o tej chorobie.

Zgodnie z tą decyzją, państwami lub regionami Unii Europejskiej urzędowo wolnymi od choroby Aujeszkyego są państwa lub regiony, umieszczone na liście

w załączniku nr I do tej decyzji, a państwami lub regionami prowadzącymi oficjalny program zwalczania choroby Aujeszkyego są państwa lub regiony, wymienione na liście w załączniku nr II do tej decyzji.

Na obszar regionów, które uzyskały status urzędowo wolnych od wirusa choroby Aujeszkyego u świń, mogą być wprowadzane wyłącznie świnię spełniające wymagania zawarte w art. 1 i 2 decyzji Komisji 2008/185/WE z dnia 21 lutego 2008 r. w sprawie dodatkowych gwarancji w wewnątrzspółnotowym handlu trzodą chlewną odnoszących się do choroby Aujeszkyego oraz kryteriów przekazywania informacji o tej chorobie.

Na obszar regionów o statusie prowadzących program zwalczania choroby Aujeszkyego u świń mogą być wprowadzane wyłącznie świnię spełniające wymagania zawarte w art. 3 i 4 decyzji Komisji 2008/185/WE z dnia 21 lutego 2008 r. w sprawie dodatkowych gwarancji w wewnątrzspółnotowym handlu trzodą chlewną odnoszących się do choroby Aujeszkyego oraz kryteriów przekazywania informacji o tej chorobie.

Do czasu umieszczenia Rzeczypospolitej Polskiej na jednej z wyżej wymienionych list, powiatowy lekarz weterynarii nie może egzekwować dodatkowych gwarancji w handlu świnią w odniesieniu do choroby Aujeszkyego.

Wszystkie świnię przemieszczane na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w ramach handlu spełniają wymagania określone w ustawie z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt oraz rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 10 stycznia 2006 r. w sprawie szczegółowych wymagań weterynaryjnych w handlu bydłem i świnią (Dz. U. Nr 11, poz. 58).

Kontrolę weterynaryjną świń przemieszczanych w ramach handlu przeprowadza się zgodnie z przepisami ustawy z dnia 10 grudnia 2003 r. o kontroli weterynaryjnej w handlu (Dz. U. z 2004 r. Nr 16, poz. 145, z późn. zm.).

Świnię oraz nasienie, zarodki i komórki jajowe pozyskiwane od świń, będące przedmiotem handlu, powinny być zaopatrzone w świadectwo zdrowia, zgodne ze wzorem określonym w rozporządzeniu Komisji (WE) nr 599/2004 z dnia 30 marca 2004 r. dotyczącym przyjęcia zharmonizowanego wzoru świadectwa i sprawozdania z kontroli związanych z wewnątrzspółnotowym handlem zwierzętami i produktami pochodzenia zwierzęcego (Dz. Urz. WE L 94 z 31.03.2004, str. 44; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 43, str. 354) oraz zawierać informacje, o których mowa w art. 7 decyzji Komisji 2008/185/WE z 21 lutego 2008 r. w sprawie dodatkowych gwarancji w wewnątrzspółnotowym handlu trzodą chlewną odnoszących się do choroby Aujeszkyego oraz kryteriów przekazywania informacji o tej chorobie.

4. Środki przewidziane programem

4.1. Wykaz środków przewidzianych programem

Okres trwania programu: 2010

Pierwszy rok: 2010

Ostatni rok: 2010

Kontrola

Zwalczanie

Badanie

Badanie

Ubój zwierząt chorych

Ubój zwierząt chorych

Rozszerzony ubój lub zabijanie

Zabijanie zwierząt chorych

Zabijanie zwierząt chorych

Rozszerzony ubój lub zabijanie

Szczepienia

Usuwanie produktów

Leczenie

Usuwanie produktów

Monitorowanie lub nadzór

Inne środki: świadectwa zdrowia, w które są zaopatrywane świnie przemieszczane na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

4.2. Organizacja, nadzór i rola wszystkich zainteresowanych stron, biorących udział w programie

Zgodnie z art. 57 ust. 8 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, organ szczebla centralnego - Główny Lekarz Weterynarii - nadzoruje realizację programu zwalczania chorób zakaźnych zwierząt na terytorium całego kraju, a ponieważ jest on współfinansowany ze środków Unii Europejskiej, informuje Komisję Europejską o postępach w jego realizacji, zgodnie z przepisami obowiązującymi w Unii Europejskiej.

Organem nadzorującym realizację programu na obszarze województwa jest wojewódzki lekarz weterynarii, na obszarze powiatu natomiast – powiatowy lekarz weterynarii.

Wojewódzki lekarz weterynarii koordynuje pracę powiatowych lekarzy weterynarii i przekazuje Głównemu Lekarzowi Weterynarii aktualne informacje o stanie realizacji programu w jego województwie. W przypadku, gdy odsetek stad zakażonych na obszarze powiatu przekracza 5%, wojewódzki lekarz weterynarii w uzgodnieniu z powiatowym lekarzem weterynarii ustala strategię zwalczania choroby Aujeszkyego w powiecie.

Powiatowy lekarz weterynarii pełni rolę koordynatora programu na obszarze powiatu, ustala harmonogram badań stad w kierunku choroby Aujeszkyego, sposób

zwalczania choroby, nadzoruje przemieszczanie świń między stadami oraz do rzeźni.

Laboratoriami właściwymi do wykonywania badań w kierunku choroby Aujeszkyego u świń w ramach programu są zakłady higieny weterynaryjnej, a także inne laboratoria zatwierdzone corocznie przez Głównego Lekarza Weterynarii, na podstawie opinii laboratorium referencyjnego, spośród laboratoriów spełniających wymagania dla wykonywania badań w kierunku choroby Aujeszkyego, położone na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Wykaz laboratoriów, które w danym roku wykonują badania jest podawany przez Głównego Lekarza Weterynarii w formie załącznika do instrukcji .

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 13 czerwca 2008 r. w sprawie krajowych laboratoriów referencyjnych właściwych dla poszczególnych rodzajów i kierunków badań (Dz. U. Nr 118, poz. 757) wyznaczyło jako Krajowe Laboratorium Referencyjne dla choroby Aujeszkyego - Zakład Chorób Świń Państwowego Instytutu Weterynaryjnego – Państwowego Instytutu Badawczego w Puławach jest Krajowym laboratorium referencyjnym dla choroby Aujeszkyego. Krajowe laboratorium referencyjne jest odpowiedzialne za kontrolę jakości testów ELISA przed dopuszczeniem ich do stosowania oraz za produkcję i standaryzację krajowych surowic referencyjnych, zgodnie ze wspólnotową surowicą referencyjną (załącznik nr III do decyzji Komisji 2008/185/WE z dnia 21 lutego 2008 r. w sprawie dodatkowych gwarancji w wewnątrzwspólnotowym handlu trzodą chlewną odnoszących się do choroby Aujeszkyego oraz kryteriów przekazywania informacji o tej chorobie.

4.3. Wskazanie obszarów geograficznych i administracyjnych, na których będzie realizowany program

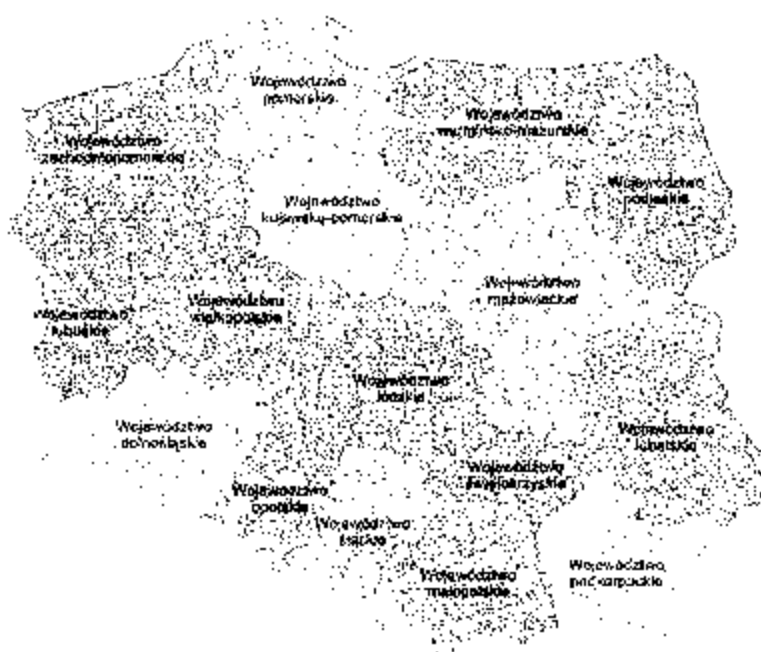
Program zwalczania choroby Aujeszkyego u świń będzie realizowany na całym terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Programem zostaną objęte następujące województwa:

- 1) dolnośląskie;
- 2) kujawsko - pomorskie;
- 3) lubuskie;
- 4) lubelskie;
- 5) łódzkie;
- 6) małopolskie;
- 7) mazowieckie;
- 8) opolskie;
- 9) podkarpackie;
- 10) podlaskie;
- 11) pomorskie;
- 12) śląskie;
- 13) świętokrzyskie;
- 14) warmińsko - mazurskie;

- 15) wielkopolskie;
- 16) zachodniopomorskie.

Od choroby Aujeszkiego uwalniane będą regiony położone na obszarze poszczególnych województw.

Mapa 1. Podział administracyjny terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na województwa

4.4. Opis środków przewidzianych programem

4.4.1. Powiadomienie o chorobie

Na podstawie art. 8 ustawy dnia 11 marca 2004r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (Dz. U. z 2008 r. Nr 213, poz. 1342), choroba Aujeszkiego u świń jest na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej chorobą objętą programem zwalczania, na zasadach określonych w tym programie.

Ponadto, choroba Aujeszkiego u świń na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest chorobą podlegającą obowiązkowi rejestracji – pozycja nr 18 załącznika nr 3 do ww. ustawy.

W przypadku podejrzenia wystąpienia choroby zakaźnej świń, posiadacz zwierzęcia jest obowiązany do niezwłocznego zawiadomienia o tym organu Inspekcji

Weterynaryjnej albo najbliższego podmiotu świadczącego usługi z zakresu medycyny weterynaryjnej, albo wójta (burmistrza, prezydenta miasta).

Obowiązek powiadomienia o podejrzeniu wystąpienia choroby realizują również osoby mające kontakt ze zwierzętami, a w szczególności przy wykonywaniu obowiązków służbowych lub zawodowych, z tym że lekarz weterynarii wezwany do zwierzęcia w przypadku podejrzenia choroby zakaźnej zwierząt, podlegającej obowiązkowi zwalczania informuje posiadacza zwierzęcia o jego obowiązkach i nadzoruje ich wykonanie do czasu przybycia powiatowego lekarza weterynarii.

4.4.2. Zwierzęta i populacja zwierząt objęte programem

Zgodnie z niniejszym dokumentem, programem są objęte wszystkie stada świń zarejestrowane zgodnie z ustawą z dnia 2 kwietnia 2004 r. o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt (Dz. U. z 2008 r. Nr 204, poz. 1281), przy czym w rozumieniu niniejszego programu za świnię uznaje się zwierzęta z rodziny *Suidae*, z wyjątkiem dzików.

4.4.3. Identyfikacja zwierząt i rejestracja gospodarstw

Identyfikacja zwierząt

Identyfikację świń na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej regulują następujące akty prawne:

- 1) ustawa z dnia 2 kwietnia 2004 r. o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt (Dz. U. z 2008 r. Nr 204, poz. 1281),
- 2) ustawa z dnia 29 czerwca 2007 r. o organizacji hodowli i rozrodzie zwierząt gospodarskich (Dz. U. Nr 133, poz. 921, z późn. zm.),
- 3) rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 2 listopada 2007 r. w sprawie sposobu oznakowania bydła, owiec i kóz oraz świń, określenia wzorów znaków identyfikacyjnych oraz wymagań i warunków technicznych kolczyków dla zwierząt gospodarskich (Dz. U. Nr 220, poz. 1635),

Oznakowania świń w Rzeczypospolitej Polskiej dokonuje się poprzez założenie kolczyka na lewą małżowinę uszną zwierzęcia lub wytatuowanie w obu małżowinach usznych albo na grzbiecie zwierzęcia numeru siedziby stada, nadanego przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.

Indywidualne znakowanie, o którym mowa w programie, w przypadku oznakowania kolczykiem, dokonuje się poprzez umieszczenie na kolczyku kolejnego numeru zwierzęcia w stadzie. Indywidualny numer na kolczyku musi być naniesiony czytelnie i trwale.

Indywidualne znakowanie, o którym mowa w programie, w przypadku oznakowania tatuażem polega na dodatkowym wytatuowaniu kolejnego numeru zwierzęcia w stadzie.

Numer siedziby stada wraz z kolejnym numerem zwierzęcia w stadzie stanowi identyfikację zwierzęcia.

Zgodnie z art. 17 ust. 4 ustawy z dnia 2 kwietnia 2004 r. o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt, koszty związane z oznakowaniem zwierzęcia gospodarskiego

ponosi jego posiadacz. W przypadku świń, dla których na podstawie przepisów o organizacji hodowli i rozrodzie zwierząt gospodarskich istnieje obowiązek prowadzenia rejestru i księgi, każda świnia jest indywidualnie oznakowana.

Rejestracja stad

Siedziby stad świń w Rzeczypospolitej Polskiej są rejestrowane w Centralnej Bazie Danych, prowadzonej przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.

Rejestrację stad świń na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej regulują następujące akty prawne:

- 1) ustawa z dnia 18 grudnia 2003 r. o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności (Dz. U. z 2004 r. Nr 10, poz. 76, z późn. zm.),
- 2) ustawa z dnia 11 marca 2004r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (Dz. U. z 2008 r. Nr 213, poz. 1342),
- 3) rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 31 grudnia 2008 r. w sprawie rejestru podmiotów prowadzących działalność nadzorowaną (Dz. U. z 2009 r. Nr 14, poz. 81).

4.4.4. Kwalifikacja zwierząt i stad

Zasady kwalifikacji świń i stad świń na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w związku z realizacją programu zwalczania choroby Aujeszkiego u świń reguluje rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 19 marca 2008 r. w sprawie wprowadzenia programu zwalczania choroby Aujeszkiego u świń (Dz. U. Nr 64, poz. 397, z późn. zm.).

Na potrzeby niniejszego programu rozróżnia się następujące rodzaje stad świń:

- 1) stada zarodowe, za które uważa się stada posiadające knury lub lochy i prosięta ssące, w których prosięta odsadzone od loch są przeznaczone do dalszej hodowli lub chowu;
- 2) tuczarnie, za które uważa się stada znajdujące się w gospodarstwach, do których wprowadza się z innych gospodarstw prosięta lub warchlaki przeznaczone do tuczu, a następnie do uboju;
- 3) stada o pełnym cyklu produkcyjnym, za które uważa się stada inne niż stada zarodowe i tuczarnie, w szczególności stada posiadające lochy i knury lub lochy oraz potomstwo w różnym wieku produkcyjnym (prosięta, warchlaki, tuczniki).

Statusy stad nadaje się poszczególnym stadom świń na podstawie wyników badań serologicznych w kierunku choroby Aujeszkiego u świń. Badania prowadzone są w odstępie od 2 do 6 miesięcy każde.

Uzyskanie przez stada zarodowe i o pełnym cyklu produkcyjnym statusu wolnych od wirusa choroby Aujeszkiego jest poprzedzone trzema badaniami serologicznymi próbek krwi. W przypadku gdy wszystkie wyniki badań próbek pobranych w danym stadzie w pierwszym, drugim i trzecim pobieraniu próbek będą ujemne, to stado takie uzyskuje status stada wolnego od wirusa choroby Aujeszkiego.

Uzyskanie przez tuczarnie statusu wolnych jest poprzedzone dwoma badaniami serologicznymi próbek krwi. W przypadku gdy wszystkie wyniki badań pobranych próbek będą ujemne w obu badaniach, tuczarnia uzyskuje status stada wolnego od wirusa choroby Aujeszkyego.

Stado, w którym posiadacz prowadził badania serologiczne świń w kierunku choroby Aujeszkyego w jednym z laboratoriów, o których mowa w pkt 4.2 programu, może zostać uznane za wolne od wirusa choroby Aujeszkyego po jednokrotnym badaniu serologicznym w którym uzyskano ujemny wynik, wykonanym w ramach programu. Warunkiem uznania stada za wolne w takim przypadku jest w szczególności, aby posiadacz stada wykazał, że w okresie ostatnich 12 miesięcy poprzedzających badanie w ramach programu w stadzie podstawowym nie stwierdzono klinicznych, patologicznych i serologicznych objawów choroby Aujeszkyego oraz zostały spełnione inne wymagania określone w pkt 3.1.3 programu.

Kwalifikacja stad zarodowych i o pełnym cyklu produkcyjnym

W zależności od wyników badań pierwszego pobierania próbek, stada zarodowemu lub o pełnym cyklu produkcyjnym powiatowy lekarz weterynarii, w drodze decyzji, nadaje następujący status:

- 1) *stada potencjalnie wolnego od wirusa choroby Aujeszkyego* - w przypadku gdy wszystkie wyniki badań są ujemne, w tym wyniki badań próbek wątpliwych, przeprowadzonych w laboratorium referencyjnym;
- 2) *stada zakażonego wirusem choroby Aujeszkyego* - w przypadku uzyskania dodatniego wyniku badania, za który uważa się również dodatni wynik badania próbki wątpliwej przeprowadzonego w laboratorium referencyjnym.

W zależności od wyników badań drugiego pobierania próbek, stada zarodowemu lub o pełnym cyklu produkcyjnym powiatowy lekarz weterynarii nadaje, w drodze decyzji, następujący status:

- 1) *stada seronegatywnego* - w przypadku gdy wszystkie wyniki badań są ujemne, w tym wyniki badań próbek wątpliwych, przeprowadzonych w laboratorium referencyjnym;
- 2) *stada zakażonego wirusem choroby Aujeszkyego* - w przypadku uzyskania dodatniego wyniku badania, za który uważa się również dodatni wynik badania próbki wątpliwej przeprowadzonego w laboratorium referencyjnym.

W zależności od wyników badań trzeciego pobierania próbek stada zarodowemu lub o pełnym cyklu produkcyjnym powiatowy lekarz weterynarii nadaje, w drodze decyzji, następujący status:

- 1) *stada wolnego od wirusa choroby Aujeszkyego* - w przypadku gdy wszystkie wyniki badań są ujemne, w tym wyniki badań próbek wątpliwych, przeprowadzonych w laboratorium referencyjnym;
- 2) *stada zakażonego wirusem choroby Aujeszkyego* - w przypadku uzyskania dodatniego wyniku badania, za który uważa się również dodatni wynik badania próbki wątpliwej przeprowadzonego w laboratorium referencyjnym.

Kwalifikacja tuczarni

W zależności od wyników badań pierwszego pobierania próbek, powiatowy lekarz weterynarii nadaje tuczarni, w drodze decyzji, następujący status:

- 1) *stada seronegatywnego* - w przypadku gdy wszystkie wyniki badań są ujemne, w tym wyniki badań próbek wątpliwych, przeprowadzonych w laboratorium referencyjnym;
- 2) *stada zakażonego wirusem choroby Aujeszkyego* - w przypadku uzyskania dodatniego wyniku badania, za który uważa się również dodatni wynik badania próbki wątpliwej przeprowadzonego w laboratorium referencyjnym.

W zależności od wyników badań drugiego pobierania próbek, powiatowy lekarz weterynarii nadaje tuczarni, w drodze decyzji, następujący status:

- 1) *stada wolnego od wirusa choroby Aujeszkyego* - w przypadku gdy wszystkie wyniki badań są ujemne, w tym wyniki badań próbek wątpliwych, przeprowadzonych w laboratorium referencyjnym;
- 2) *stada zakażonego wirusem choroby Aujeszkyego* - w przypadku uzyskania dodatniego wyniku badania, za który uważa się również dodatni wynik badania próbki wątpliwej przeprowadzonego w laboratorium referencyjnym.

Dalszy sposób postępowania w stosunku do stad, o których mowa w pkt 2, jest określony w pkt 3.3.1 – 3.3.6.

W przypadku uzyskania jednego lub większej liczby wątpliwych wyników badań, jeżeli na podstawie wyników badań pozostałych próbek powiatowy lekarz weterynarii nie może określić statusu stada, zakład higieny weterynaryjnej lub inne laboratorium zatwierdzone przez Głównego Lekarza Weterynarii przesyła na wniosek powiatowego lekarza weterynarii próbki wątpliwe do laboratorium referencyjnego, o którym mowa w pkt 4.2 programu, celem potwierdzenia lub wykluczenia zakażenia. Do czasu uzyskania ostatecznych wyników badań, pkt 3.3.1.1 ppkt 1 oraz pkt 3.3.1.2 ppkt 1 programu stosuje się odpowiednio.

Ponadto, w rozumieniu programu:

- 1) stadem podejrzanym o zakażenie wirusem choroby Aujeszkyego jest stado świń, do którego wprowadzono świnię lub materiał biologiczny pochodzący od świń, niespełniające wymagań zdrowotnych określonych w programie, a w przypadku materiału biologicznego, określonych w rozporządzeniach, o których mowa w pkt. 3.1.4.4 programu, albo gdy wprowadzone do stada świnię lub materiał biologiczny nie zostały zaopatrzone w świadectwo zdrowia, z tym że w przypadku nasienia sporządza się adnotację, o której mowa w pkt 3.6.1 programu;
- 2) stadem zawieszonym jest stado świń o statusie urzędowo wolnym od wirusa choroby Aujeszkyego, wolnym od wirusa choroby Aujeszkyego lub wolnym od wirusa choroby Aujeszkyego – szczepionym, w którym podczas prowadzenia stałego monitorowania choroby uzyskano co najmniej jeden dodatni wynik badania serologicznego w kierunku choroby Aujeszkyego, lub stado, które spełnia przesłanki do uznania za stado podejrzaną o zakażenie wirusem choroby Aujeszkyego.

W przypadku odtworzenia stada lub utworzenia nowego stada, powiatowy lekarz weterynarii nadaje stadu, w drodze decyzji, status jaki posiadało stado, z którego pochodzą zwierzęta nowo wprowadzone, w dniu ich przemieszczenia z tego stada. Jeżeli zwierzęta nowo wprowadzane pochodzą ze stad o różnym statusie epizootycznym w odniesieniu do choroby Aujeszkiego, to stadu nadaje się najniższy status spośród statusów stad, z których pochodzą zwierzęta.

Liczba badań w ramach programu, które wykonuje się w odtworzonym lub utworzonym nowym stadzie, celem nadania mu statusu stada wolnego od wirusa choroby Aujeszkiego zależy od statusu, który zostanie mu nadany przez powiatowego lekarza weterynarii. Badania te wykonuje się zgodnie z pkt 3.1.1 programu.

4.4.5. Zasady przemieszczania zwierząt

Zasady przemieszczania świń na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w związku z realizacją programu zwalczania choroby Aujeszkiego u świń regulują następujące akty prawne:

- 1) rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 19 marca 2008 r. w sprawie wprowadzenia programu zwalczania choroby Aujeszkiego u świń (Dz. U. Nr 64, poz. 397, z późn. zm.);
- 2) rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 10 stycznia 2006 r. w sprawie szczegółowych wymagań weterynaryjnych w handlu bydłem i świniami (Dz. U. Nr 11, poz. 58).

Każdą przesyłkę świń na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej zaopatruje się w świadectwo zdrowia.

Nadzór nad przemieszczaniem zwierząt sprawuje powiatowy lekarz weterynarii. Kontroli przemieszczeń dokonuje się na każdym etapie realizacji programu.

Przemieszczanie świń odbywa się ze stada o wyższym statusie w odniesieniu do choroby Aujeszkiego do stada o statusie równym lub niższym.

Ponadto, do stad szczepionych mogą być przemieszczone świnię po ich uprzednim zaszczepieniu, o ile nie pochodzą ze stada wcześniej zaszczepionego.

Świnię ze stad zakażonych, podejrzanych o zakażenie oraz zawieszonych kierowane są uboju w rzeźni.

Wyjątek od zasady przemieszczania zwierząt zakażonych do rzeźni stanowią prosięta pochodzące ze stad zakażonych nie mających możliwości ich odchowu do wagi ubojowej, w przypadku gdy powiatowy lekarz weterynarii wydał decyzję, o której mowa w pkt 3.3.1 ppkt 2 lit b programu.

4.4.6. Zastosowane badania i plany pobierania próbek

Zasady badania i plany pobierania próbek na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w związku z realizacją programu zwalczania choroby Aujeszkiego u świń reguluje rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 19 marca 2008 r. w sprawie wprowadzenia programu zwalczania choroby Aujeszkiego u świń (Dz. U. Nr 64, poz. 397, z późn. zm.).

W ramach realizacji programu przeprowadza się badania serologiczne surowicy krwi w kierunku wykrycia przeciwciał lub antygenów wirusa choroby Aujeszkyego u świń (test ELISA). Celem badania jest wykrycie świń oraz stad zakażonych wirusem choroby Aujeszkyego.

Pobieraniu próbek krwi w ramach realizacji programu podlegają świnię od 12 tygodnia życia. Program nie przewiduje wyjątków od tej zasady.

Pobieranie próbek w stadach zarodowych i o pełnym cyklu produkcyjnym

Pierwsze pobieranie próbek przeprowadza się we wszystkich stadach zarodowych i o pełnym cyklu produkcyjnym znajdujących się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Celem wykonania pierwszego pobierania próbek jest:

- 1) wykrycie seroreagentów w stadach z 95% prawdopodobieństwem, przyjmując, że odsetek świń zakażonych w obiekcie budowlanym wynosi co najmniej 20%;
- 2) określenie procentu zakażenia wirusem choroby Aujeszkyego wśród loch i knurów w stadach zarodowych, a w stadach o pełnym cyklu produkcyjnym także wśród tuczników, w poszczególnych powiatach i województwach Rzeczypospolitej Polskiej oraz
- 3) określenie liczby stad zarodowych i o pełnym cyklu produkcyjnym uznanych za zakażone i potencjalnie wolne od wirusa choroby Aujeszkyego.

Badaniu podlegają lochy i knury w stadach zarodowych i w stadach o pełnym cyklu produkcyjnym. Badaniu podlegają także tuczniki ze stad o pełnym cyklu produkcyjnym. W każdym stadzie tuczniki do badania wybiera się losowo. Próbkę od tuczników pobiera się tak, aby z każdego obiektu budowlanego gospodarstwa pobrać losowo z różnych kopców co najmniej 3 próbki.

Drugie pobieranie próbek przeprowadza się w okresie od 2 do 6 miesięcy po zakończeniu pierwszego pobierania próbek w stadach zarodowych i o pełnym cyklu produkcyjnym uznanych, na podstawie wyników badań uzyskanych w pierwszym pobieraniu próbek, za potencjalnie wolne od wirusa choroby Aujeszkyego.

Celem badań próbek krwi w drugim pobieraniu próbek jest potwierdzenie niewystępowania zakażenia wirusem choroby Aujeszkyego w stadzie lub jego wykrycie, przy zastosowaniu zasady badania zwierząt w stadzie pozwalającej na:

- 1) wykrycie, z 95 % prawdopodobieństwem, seroreagentów w stadach uznanych za potencjalnie wolne od wirusa choroby Aujeszkyego u świń przy założeniu, że odsetek zwierząt zakażonych w obiekcie budowlanym wynosi 5 %;
- 2) weryfikację, określonego na podstawie pierwszego badania, procentu zakażenia stad wirusem choroby Aujeszkyego w poszczególnych powiatach i województwach oraz liczby stad zarodowych i o pełnym cyklu produkcyjnym uznanych za zakażone lub potencjalnie wolne od wirusa choroby Aujeszkyego.

Badaniu podlegają lochy i knury w stadach zarodowych i w stadach o pełnym cyklu produkcyjnym. Badaniu podlegają także tuczniki ze stad o pełnym cyklu produkcyjnym. W każdym stadzie tuczniki do badania wybiera się losowo. Próbkę od tuczników pobiera się tak, aby z każdego obiektu budowlanego gospodarstwa pobrać losowo z różnych kopców co najmniej 3 próbki.

Trzecie pobieranie próbek przeprowadza się po upływie od 2 do 6 miesięcy po drugim pobieraniu próbek w stadach, które na podstawie wyników drugiego pobierania próbek uzyskały status stada seronegatywnego.

Polega ono na:

- 1) jednokrotnym badaniu, w jednym czasie, wszystkich loch i knurów w stadzie, pod warunkiem że:
 - a) świnie, od których pobrano próbki do badań w kierunku choroby Aujeszkyego, zostały indywidualnie i trwale oznakowane przez ich posiadacza,
 - b) istnieje możliwość przyporządkowania pobieranej próbki do zwierzęcia, od którego została pobrana oraz
- 2) badaniu, w jednym czasie, losowo wybranych tuczników w stadach o pełnym cyklu produkcyjnym. Minimalną liczbę próbek do pobrania od tuczników w stadach o pełnym cyklu produkcyjnym określa się zgodnie z tabelą nr 12. Próbki od tuczników pobiera się tak, aby z każdego obiektu budowlanego gospodarstwa pobrać losowo z różnych kojców co najmniej 3 próbki.

Pobieranie próbek w tuczarniach

Pierwsze pobieranie próbek przeprowadza się we wszystkich tuczarniach znajdujących się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Celem wykonania pierwszego pobierania próbek w tuczarniach jest:

- 1) wykrycie seroreagentów w stadach z 95% prawdopodobieństwem przyjmując, że odsetek świń zakażonych w obiekcie budowlanym wynosi co najmniej 20%;
- 2) określenie procentu zakażenia wirusem choroby Aujeszkyego wśród tuczników w tuczarniach w poszczególnych powiatach i województwach Rzeczypospolitej Polskiej oraz
- 3) liczby tuczarni uznanych za zakażone i seronegatywne.

Drugie pobieranie próbek przeprowadza się po upływie od 2 do 6 miesięcy po pierwszym pobieraniu próbek w tuczarni, która na podstawie wyników pierwszego pobierania próbek została uznana za stado o statusie seronegatywnym.

Jeżeli nie ma możliwości ponownego pobrania próbek od świń z danego obiektu budowlanego tuczarni, gdyż świnie te po uzyskaniu masy ubojowej, zostały wywiezione do rzeźni, próbki w ramach drugiego pobierania próbek w takim przypadku pobiera się od nowo wprowadzonych świń.

Celem badań próbek krwi pobranych w drugim pobieraniu próbek jest potwierdzenie niewystępowania zakażenia wirusem choroby Aujeszkyego w stadzie lub jego wykrycie, przy zastosowaniu zasady badania zwierząt w stadzie pozwalającej na:

- 1) wykrycie, z 95% prawdopodobieństwem, seroreagentów w tuczarniach uznanych za seronegatywne przy założeniu, że odsetek zwierząt zakażonych w obiekcie budowlanym wynosi 10 lub 5 %;
- 2) weryfikację, określonego na podstawie pierwszego badania, procentu zakażenia stad wirusem choroby Aujeszkyego w poszczególnych powiatach i województwach Rzeczypospolitej Polskiej oraz liczby tuczarni uznanych za zakażone i seronegatywne.

Liczba próbek do pobrania od tuczników w tuczarni w drugim pobieraniu próbek zależy będzie od:

- 1) gęstości populacji świń w województwie – niższa lub wyższa niż 100 świń na 10 ha użytków rolnych (według danych rocznika statystycznego rolnictwa i obszarów wiejskich z 2007 r.);
- 2) stopnia zakażenia wszystkich stad w województwie, określonego na podstawie pierwszego pobierania próbek w stadach zarodowych i, stadach o pełnym cyklu produkcyjnym oraz w tuczarniach – mniej niż 5% lub 5% i więcej;
- 3) przestrzegania przez hodowców świń zawartych w programie zasad dotyczących przemieszczania zwierząt.

4.4.7. Zastosowane szczepionki i programy szczepień

Do szczepienia świń przeciwko chorobie Aujeszkiego stosuje się wyłącznie szczepionki delecyjne, pozbawione gp E, pozwalające na odróżnienie zwierząt szczepionych od zwierząt zakażonych.

Szczepienia w stadach zakażonych prowadzących produkcję w cyklu zamkniętym oraz w stadach zarodowych przeprowadza się w następujący sposób:

- 1) stado podstawowe w szczepieniu podstawowym szczepi się 2 razy, przy czym odstęp między szczepieniami wynosi 4 tygodnie;
- 2) kolejne szczepienie stada podstawowego powtarza się co 4 miesiące;
- 3) jednocześnie szczepi się wszystkie zwierzęta stada podstawowego (lochy i knury), niezależnie od ich stanu fizjologicznego;
- 4) prosięta od matek szczepionych szczepi się dwa razy w odstępie 4 tygodni:
 - a) pierwsze szczepienie przeprowadza się między 10 a 12 tygodniem życia,
 - b) drugie szczepienie przeprowadza się między 14 a 16 tygodniem życia;
- 5) prosięta od matek nieszczepionych szczepi się w 6 i 10 tygodniu życia;
- 6) tucznikom, które nie osiągnęły wagi rzeźnej do 8 miesiąca życia, podaje się trzecią dawkę szczepionki w 8 miesiącu życia;
- 7) loszkom własnego chowu, wykorzystywanym do odnawiania stada podstawowego, podaje się trzecią dawkę szczepionki w 8 miesiącu życia;
- 8) zwierzęta wprowadzone spoza stada (loszki, knurki), przeznaczone do odnawiania stada podstawowego, przed włączeniem do stada szczepi się dwa razy, w odstępie 4 tygodni przy czym drugie szczepienie przeprowadza się nie później niż na tydzień przed wprowadzeniem zwierząt do stada.

Szczepienia w stadach zakażonych prowadzących tucz zwierząt przeprowadza się w następujący sposób:

- 1) świnię w tuczarni szczepi się raz lub dwa razy w zależności od terminu uboju;
- 2) tuczniaki przeznaczone do uboju w okresie miesiąca przed ubojem szczepi się jeden raz;
- 3) inne zwierzęta szczepi się dwa razy w odstępie 4 tygodni.

Nie szczepi się świń w okresie 3 tygodni przed ubojem. Wszystkie świnię wprowadzane do tuczarni szczepi się po raz pierwszy co najmniej 2 tygodnie przed ich wprowadzeniem. Szczepienie powtarza się po 4 tygodniach. W wyjątkowych sytuacjach, powiatowy lekarz weterynarii może wyrazić zgodę na ich szczepienie po

raz pierwszy w dniu wprowadzenia ich do stada. Tuczniom, które nie osiągnęły wagi rzeźnej do 8 miesiąca życia, podaje się trzecią dawkę szczepionki w 8 miesiącu życia.

Szczepienia świń potencjalnie wolnych od wirusa choroby Aujeszkiego, seronegatywnych oraz wolnych od wirusa choroby Aujeszkiego powiązanych epizootycznie ze stadem zakażonym przeprowadza się w następujący sposób:

- 1) stado podstawowe w szczepieniu podstawowym szczepi się dwa razy, w odstępie 4 tygodni;
- 2) kolejne szczepienie stada podstawowego powtarza się co 6 miesięcy;
- 3) jednocześnie szczepi się wszystkie zwierzęta stada podstawowego, niezależnie od ich stanu fizjologicznego;
- 4) prosięta od matek:
 - a) szczepionych - szczepi się jeden raz między 11 a 13 tygodniem życia;
 - b) nieszczepionych - szczepi się jeden raz między 6 a 10 tygodniem życia.
- 5) zwierzęta wprowadzone spoza stada (loszki, knurki), przeznaczone do odnawiania stada podstawowego, szczepi się dwa razy, w odstępie 4 tygodni odstępu między szczepieniami. Pierwsze szczepienie przeprowadza się przed wprowadzeniem zwierząt do stada. Zwierzęta można wprowadzić do stada tydzień po pierwszym szczepieniu.

Szczepienia w tuczarniach, potencjalnie wolnych od wirusa choroby Aujeszkiego, seronegatywnych oraz wolnych od wirusa choroby Aujeszkiego powiązanych epizootycznie ze stadem zakażonym przeprowadza się w następujący sposób:

- 1) zwierzęta w tuczarni powyżej 12 tygodnia życia szczepi się jeden raz;
- 2) świnię wprowadzaną do tuczarni szczepi się jeden raz przed upływem 3 dnia od dnia ich wprowadzenia.

Knury utrzymywane w punktach kopulacyjnych powinny być szczepione. Szczepienie podstawowe należy przeprowadzić dwa razy, w odstępie 4 tygodni. Kolejne szczepienia przeprowadza się co 4 miesiące. Nowo wprowadzone knury dopuszcza się do użytkowania rozplodowego nie wcześniej niż po upływie tygodnia od dnia drugiego szczepienia.

Zastosowane szczepionki i programy szczepień na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w związku z realizacją programu zwalczania choroby Aujeszkiego u świń reguluje rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 19 marca 2008 r. w sprawie wprowadzenia programu zwalczania choroby Aujeszkiego u świń (Dz. U. Nr 64, poz. 397, z późn. zm.).

4.4.8. Informacje i ocena dotycząca środków bezpieczeństwa biologicznego (zarządzanie i infrastruktura) obowiązujących w zaangażowanych gospodarstwach

Na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej obowiązują przepisy rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 18 września 2003 r. w sprawie w sprawie szczegółowych warunków weterynaryjnych, jakie muszą spełniać gospodarstwa

w przypadku, gdy zwierzęta lub środki spożywcze pochodzenia zwierzęcego pochodzące z tych gospodarstw są wprowadzane na rynek (Dz. U. z 2003 r., Nr 168, poz. 1643 i 1644)

Środki przewidziane ww. rozporządzeniem są następujące:

- 1) W gospodarstwie powinny znajdować się:
 - a) wydzielone miejsce do składowania środków dezynfekcyjnych, zabezpieczone przez dostępem osób niepowołanych;
 - b) wydzielone miejsce do składowania obornika;
 - c) miejsce zapewniające warunki do przetrzymywania produktów leczniczych weterynaryjnych, zabezpieczone przed dostępem osób niepowołanych;
 - d) odzież i obuwie przeznaczone tylko do obowiązkowego użycia w gospodarstwie;
 - e) maty dezynfekcyjne w liczbie zapewniającej zabezpieczenie wejść i wjazdów do gospodarstwa w przypadku wystąpienia zagrożenia epizootycznego;
 - f) środki dezynfekcyjne w ilości niezbędnej do przetrzymywania doraźnej dezynfekcji.
- 2) Budynki, w których utrzymywane są zwierzęta, powinny być:
 - a) zabezpieczone przed dostępem zwierząt innych niż utrzymywane w gospodarstwie;
 - b) utrzymywane w czystości.
- 3) Przy wejściach do budynków, w których utrzymywane są zwierzęta, powinny znajdować się tablice z napisem „Osobom nieupoważnionym wstęp wzbroniony”

Ponadto zaleca się stosowanie następujących środków bioasekuracji:

- 1) stosowanie zasady "całe pomieszczenie pełne/całe pomieszczenie puste";
- 2) zapewnienie odpowiednich warunków utrzymania w zakresie temperatury, wilgotności, wymiany powietrza, dostępu światła itp.;
- 3) stosowanie prawidłowej obsady obiektu budowlanego;
- 4) utrzymywanie w jednym kocu świń w jednakowym wieku;
- 5) izolacja poszczególnych budynków inwentarskich poprzez osobną obsługę, żywienie itp.;
- 6) zabezpieczenie paszy przed dostępem gryzoni i dzikich ptaków;
- 7) stosowanie w żywieniu odpowiedniej jakości pasz;
- 8) stosowanie oddzielnej odzieży ochronnej w każdym obiekcie budowlanym;
- 9) prowadzenie rejestrów wejść osób postronnych na teren gospodarstwa;
- 10) odkażanie kół pojazdów wjeżdżających na teren gospodarstwa;
- 11) regularne aktualizowanie planu zabezpieczenia gospodarstwa przeciwko gryzoniom;
- 12) prowadzenie rejestru prowadzonej regularnie dezynfekcji, dezynsekcji i deratyzacji.

4.4.9. Środki w przypadku uzyskania dodatnich wyników badań

Program jest realizowany zgodnie z metodą „szczepienie - eliminacja”, polegającą na szczepieniu świń w stadach zakażonych, badaniu serologicznym

świń stada podstawowego i uboju lub zabiciu zwierząt o dodatnim wyniku tego badania lub na alternatywnej metodzie likwidacji wirusa w stadzie.

Wspomnianą wyżej alternatywną metodą likwidacji wirusa w stadzie zakażonym jest:

- 1) odroczonego ubój świń w stadzie, polegający na uboju świń po osiągnięciu masy ubojowej, a w przypadku stad zarodowych i o pełnym cyklu produkcyjnym także na uboju loch po wyproszeniu i odsadzeniu prosiąt albo
- 2) w uzasadnionych przypadkach, natychmiastowy ubój lub zabicie wszystkich świń w stadzie.

W przypadku uzyskania co najmniej jednego dodatniego wyniku badania w stadzie w ramach programu, powiatowy lekarz weterynarii właściwy ze względu na miejsce położenia tego stada, w drodze decyzji, wyznacza to stado jako ognisko choroby i nadaje temu stadu status stada zakażonego wirusem choroby Aujeszkiego oraz:

1) zakazuje:

- a) przemieszczania świń oraz ich nasienia, zarodków i komórek jajowych ze stada;
- b) przemieszczania świń, ich nasienia, zarodków i komórek jajowych do stada;
- c) używania knurów do krycia naturalnego;
- d) wystawiania świadectw zdrowia dla świń znajdujących się w stadzie:

2) nakazuje:

- a) szczepienie świń w stadzie, zgodnie z pkt 3.3.2. i pkt 3.3.4. programu albo
- b) odroczonego ubój świń w stadzie, czyli ubój świń po osiągnięciu przez nie masy ubojowej lub ubój loch po wyproszeniu i odsadzeniu prosiąt, albo
- c) w uzasadnionych przypadkach, natychmiastowy ubój lub zabicie wszystkich świń w stadzie, zgodnie z pkt 3.3.5. programu,
- d) w stadach zarodowych i o pełnym cyklu produkcyjnym - indywidualne i trwałe oznakowanie wszystkich świń stada podstawowego przez ich posiadacza, jeżeli została wydana decyzja o szczepieniu świń w stadzie i ich sukcesywnej eliminacji albo decyzja o odroczonego uboju świń w stadzie, zgodnie z pkt 4.4.3. programu,
- e) bieżące oczyszczanie i odkażanie,
- f) wstępne i końcowe oczyszczenie i odkażenie miejsc, przedmiotów oraz środków transportu, z którymi miały kontakt świnię znajdujące się w gospodarstwie, w sposób określony w pkt 3.3.6. programu – w przypadku gdy dany obiekt budowlany zostanie całkowicie opróżniony ze zwierząt (zasada puste-pełne).

O metodzie zwalczania choroby decyduje powiatowy lekarz weterynarii, po przeprowadzeniu analizy ryzyka, biorąc w szczególności pod uwagę liczbę stad zakażonych na obszarze powiatu, obsadę zwierząt w tych stadach, dobrostan zwierząt i inne przesłanki epizootyczne (np. sytuacja epizootyczna w powiatach sąsiadujących), a także przesłanki ekonomiczne. W przypadku gdy odsetek stad zakażonych w powiecie jest równy lub wyższy niż 5 %, o metodzie zwalczania powiatowy lekarz weterynarii decyduje w uzgodnieniu z właściwym wojewódzkim lekarzem weterynarii.

Powyższe środki uregulowane są w następujących aktach prawnych:

- 1) ustawa z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (Dz. U. z 2008 r. Nr 213, poz. 1342);;
- 2) rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 19 marca 2008 r. w sprawie wprowadzenia programu zwalczania choroby Aujeszkiego u świń (Dz. U. Nr 64, poz. 397).

4.4.10. System odszkodowań dla właścicieli zwierząt poddanych ubojowi i zabitych

Odszkodowanie przyznaje się za zwierzęta poddane ubojowi i zabite z nakazu powiatowego lekarza weterynarii w ramach programu oraz za zwierzęta padłe w wyniku zastosowania zabiegów nakazanych przez ten organ.

Odszkodowanie wypłacane jest ze środków budżetu państwa w wysokości wartości rynkowej zwierzęcia.

Wartość rynkową zwierzęcia określa się na podstawie średniej z 3 kwot oszacowania przyjętych przez powiatowego lekarza weterynarii oraz 2 rzeczoznawców, wyznaczonych przez tego lekarza z prowadzonej przez niego listy rzeczoznawców.

W przypadku, gdy mięso jest zdatne do spożycia wysokość odszkodowania pomniejsza się o kwoty uzyskane ze sprzedaży mięsa ubocznych produktów zwierzęcych, pozyskanych od tego zwierzęcia.

System przyznawania odszkodowań za zwierzęta poddane ubojowi i zabite z nakazu powiatowego lekarza weterynarii w ramach programu zwalczania choroby Aujeszkiego uregulowane są w ustawie z dnia 11 marca 2004r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (Dz. U. z 2008 r. Nr 213, poz. 1342).

4.4.11. Kontrola wdrożenia programu i sprawozdawczość

Za realizację programu na obszarze powiatu jest odpowiedzialny właściwy powiatowy lekarz weterynarii, natomiast na obszarze województwa właściwy wojewódzki lekarz weterynarii.

Realizację programu na obszarze całego kraju nadzoruje Główny Lekarz Weterynarii.

Informacje niezbędne do monitorowania realizacji programu, powiatowi lekarze weterynarii przekazują wojewódzkiemu lekarzowi weterynarii. Wojewódzki lekarz weterynarii przekazuje Głównemu Lekarzowi Weterynarii informacje uzyskane od powiatowych lekarzowi weterynarii w zestawieniu zbiorczym.

Po zakończeniu każdego kwartału, w którym był realizowany program, powiatowy lekarz weterynarii przekazuje wojewódzkiemu lekarzowi weterynarii, przed upływem 30 dni od dnia jego zakończenia, kwartalne sprawozdanie z realizacji programu.

Wojewódzki lekarz weterynarii przed upływem 15 dni od dnia otrzymania sprawozdania od powiatowego lekarza weterynarii przekazuje zbiorcze sprawozdanie Głównemu Lekarzowi Weterynarii. Sprawozdanie z realizacji programu zawiera w szczególności:

- 1) liczbę zbadanych stad;
- 2) liczbę pobranych i zbadanych próbek;
- 3) wyniki badań.

Główny Lekarz Weterynarii przesyła do Komisji Europejskiej sprawozdania z realizacji programu, zgodnie z przepisami obowiązującymi w Unii Europejskiej.

Zasady kontroli wdrożenia programu oraz sprawozdawczości z realizacji programu zwalczania choroby Aujeszkyego u świń reguluje rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 19 marca 2008 r. w sprawie wprowadzenia programu zwalczania choroby Aujeszkyego u świń (Dz. U. Nr 64, poz. 397, z późn. zm.).

5. Ogólny opis korzyści

Głównym celem wprowadzenia programu zwalczania choroby Aujeszkyego u świń jest uwolnienie wszystkich województw Rzeczypospolitej Polskiej od tej jednostki chorobowej.

Realizacja programu w konsekwencji ma umożliwić swobodny handel świniami z państwami, które są wolne od tej choroby lub w których jest realizowany taki program. Zgodnie z decyzją Komisji 2008/185/WE, świnie pochodzące z państw, które nie są wolne od choroby Aujeszkyego i które nie prowadzą programu zwalczania choroby, nie mogą być przedmiotem handlu.

Rozpoczęcie realizacji programu będzie miało wpływ na rynek pracy, na konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki oraz sytuację i rozwój regionów, gdyż doprowadzi do poprawy sytuacji epizootycznej pogłowia świń na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

6. Dane dotyczące rozwoju epidemiologicznego choroby w ciągu ostatnich 5 lat

6.1. Rozwój choroby:

6.1.1. Dane dotyczące stad^(a) (jedna tabela na rok dla choroby/gatunku):

Rok: 2006

Sytuacja z dnia: 31 grudnia 2006r.

Choroba ^(a): choroba Aujeszkiego

Gatunek: świnie

Region ^(e)	Łączna liczba stad ^(a)	Łączna liczba stad objętych programem	Liczba stad zbadanych ^(e)	Liczba stad z dodatnim wynikiem ^(f)	Liczba nowych stad z dodatnim wynikiem ^(g)	Liczba zlikwidowanych stad	% stad z dodatnim wynikiem do wycięcia	Wskaźniki docelowe				
								% stad z dodatnim wynikiem objętych stad	% stad z dodatnim wynikiem powiększonego występowania stad	% nowych stad z dodatnim wynikiem częstotść występowania w stadach		
Lubuskie	3656	3656	622	1	1	0	0	17	$10 = (5/4) \times 100$	$11 = (6/4) \times 100$	0,16	0,16

Rok: 2007

Sytuacja z dnia: 31 grudnia 2007r.

Choroba ^(a): choroba Aujeszkiego

Gatunek: świnie

Region ^(e)	Łączna liczba stad ^(a)	Łączna liczba stad objętych programem	Liczba stad zbadanych ^(e)	Liczba stad z dodatnim wynikiem ^(f)	Liczba nowych stad z dodatnim wynikiem ^(g)	Liczba zlikwidowanych stad	% stad z dodatnim wynikiem do wycięcia	Wskaźniki docelowe				
								% stad z dodatnim wynikiem objętych stad	% stad z dodatnim wynikiem powiększonego występowania stad	% nowych stad z dodatnim wynikiem częstotść występowania w stadach		

Lubuskie	3768	3768	2875	8	7	3	37,5	76,3	0,278	$10 = (5/4) \times 100$	11 = $(6/4) \times 100$	0,24	

Rok: 2008

Sytuacja z dnia: 31 grudnia 2008 r.

Choroba (a): choroba Aujeszkiego

Gatunek: świnie

Region (a)	Łączna liczba stad (a)	Łączna liczba stad objętych programem	Liczba stad zbadanych (a)	Liczba stad z dodatnim wynikiem (a)	Liczba nowych stad z dodatnim wynikiem (a)	Liczba zlikwidowanych stad	% stad z dodatnim wynikiem do wycięcia	Wskaźniki docelowe				
								% objętych stad	% stad z dodatnim wynikiem powstającego występowania w stadach			
Rzeczpospolita Polska	420 490*	420 490*	279 887	12 664	12 659**	2 944	23,25	66,59	4,52	$10 = (5/4) \times 100$	11 = $(6/4) \times 100$	4,52

* - w tym 109 639 stada puste

** - 5 stad pozostało w województwie z 2007 r.

6.1.2. Dane o zwierzętach (jedna tabela na rok dla choroby/gatunku)*

Rok: 2006

Sytuacja z dnia: 31 grudnia 2006 r.

Choroba ^(a): choroba Aujeszkiego

Gatunek: świnie

Region ^(b)	Łączna liczba zwierząt ^(c)	Liczba zwierząt ^(d) do zbadania w ramach programu	Liczba zbadanych zwierząt ^(e)	Liczba zwierząt zbadanych indywidualnie ^(e)	Liczba zwierząt z dodatnim wynikiem	Ubój	Wskaźniki
					Liczba zwierząt z dodatnim wynikiem poddanych ubojowi lub odstrzeżonych	Łączna liczba zwierząt poddanych ubojowi ^(f)	% objętych zwierząt % zwierząt z dodatnim wynikiem Okres powstania występowania zwierząt
1	2	3	4	5	6	7	8
Lubuskie	224626	35057	7225	7225	12	0	9=(4/3)x100 20,61
							10=(6/4)x100 0,17

Rok: 2007

Sytuacja z dnia: 31 grudnia 2007 r.

Choroba ^(a): choroba Aujeszkiego

Gatunek: świnie

Region ^(b)	Łączna liczba zwierząt ^(c)	Liczba zwierząt ^(d) do zbadania w ramach programu	Liczba zbadanych zwierząt ^(e)	Liczba zwierząt zbadanych indywidualnie ^(e)	Liczba zwierząt z dodatnim wynikiem	Ubój	Wskaźniki
					Liczba zwierząt z dodatnim wynikiem poddanych ubojowi lub odstrzeżonych	Łączna liczba zwierząt poddanych ubojowi ^(f)	% objętych zwierząt % zwierząt z dodatnim wynikiem Okres powstania występowania zwierząt
1	2	3	4	5	6	7	8
Lubuskie	248951	129366	112041	112041	32	32	9=(4/3)x100 86,6
							10=(6/4)x100 0,028

Rok: 2008

Sytuacja z dnia: 31 grudnia 2008 r.

Rok: **2007** Choroba ^(a): **choroba Aujeszkiego** Gatunek/kategoria zwierząt ^(b): **świnie**

Opis zastosowanych testów serologicznych: test ELISA gE - wykrywający przeciwciała przeciwko glikoproteinie E wirusa choroby Aujeszkiego.
 Opis zastosowanych testów mikrobiologicznych lub wirusologicznych: nie dotyczy
 Opis innych zastosowanych testów: nie dotyczy

Region ^(a)	Badania serologiczne		Badania mikrobiologiczne lub wirusologiczne		inne badania	
	Liczba zbadanych próbek ^(c)	Liczba próbek z dodatnim wynikiem ^(e)	Liczba zbadanych próbek ^(c)	Liczba próbek z dodatnim wynikiem ^(e)	Liczba zbadanych próbek ^(c)	Liczba próbek z dodatnim wynikiem ^(e)
Lubuskie	112041	32	-	-	-	-

Rok: **2008** Choroba ^(a): **choroba Aujeszkiego** Gatunek/kategoria zwierząt ^(b): **świnie**

Opis zastosowanych testów serologicznych: test ELISA gE - wykrywający przeciwciała przeciwko glikoproteinie E wirusa choroby Aujeszkiego.
 Opis zastosowanych testów mikrobiologicznych lub wirusologicznych: nie dotyczy
 Opis innych zastosowanych testów: nie dotyczy

Region ^(a)	Badania serologiczne		Badania mikrobiologiczne lub wirusologiczne		inne badania	
	Liczba zbadanych próbek ^(c)	Liczba próbek z dodatnim wynikiem ^(e)	Liczba zbadanych próbek ^(c)	Liczba próbek z dodatnim wynikiem ^(e)	Liczba zbadanych próbek ^(c)	Liczba próbek z dodatnim wynikiem ^(e)
Rzeczpospolita Polska	2 791 362	33 420	-	-	-	-

6.3. Dane o zakażeniu (jedna tabela na rok dla choroby/gatunku)

Rok: 2006 Choroba^(a): choroba Aujeszkyego Gatunek: świnie

Region ^(b)	Liczba zakażonych stad ^(c)	Liczba zakażonych sztuk
Lubuskie	1	12

Rok: 2007 Choroba^(a): choroba Aujeszkyego Gatunek: świnie

Region ^(b)	Liczba zakażonych stad ^(c)	Liczba zakażonych sztuk
Lubuskie	7	32

Rok: 2008 Choroba^(a): choroba Aujeszkyego Gatunek: świnie

Region ^(b)	Liczba zakażonych stad ^(c)	Liczba zakażonych sztuk
Rzeczpospolita Polska	12 659	33 420

6.4. Dane dotyczące statusu stad pod koniec każdego roku

Rok: 2006 Choroba^(a): choroba Aujeszkyego Gatunek: świnie

Region ^(b)	Łączna liczba stad i zwierząt objętych programem ^(c)	Status nieznan ^(d)	Stado nie jest wolne lub nie jest urzędowo wolne ^(e)	Status stad i zwierząt objętych programem ^(c)		Stado wolne lub urzędowo wolne zawieszono ^(e)	Stado wolne ^(f)	Stado urzędowo wolne ^(f)
				Ostatni dodatni wynik badania ^(g)	Ostatni ujemny wynik badania ^(h)			
	Stada	Zwierzęta ⁽ⁱ⁾	Stada	Zwierzęta ⁽ⁱ⁾	Stada	Zwierzęta ⁽ⁱ⁾	Stada	Zwierzęta ⁽ⁱ⁾
Lubuskie	3656	224626	3034	90128	1	3300	621	131198
							0	0

Rok: 2007 Choroba^(a): choroba Aujeszkyego Gatunek: świnie

Region ^(b)	Status stad i zwierząt objętych programem ^(c)							

Region ^(a)	Łączna liczba stad zwierząt objętych programem		Status nieznan ^(a)		Stado nie jest wolne lub nie jest urzędowo wolne		Ostatni ujemny wynik badania ^(e)		Stado wolne lub urzędowo wolne zawieszona ^(a)		Stado urzędowo wolne ^(b)	
	Stada	Zwierzęta ^(b)	Stada	Zwierzęta ^(b)	Stada	Zwierzęta ^(b)	Stada	Zwierzęta ^(b)	Stada	Zwierzęta ^(b)	Stada	Zwierzęta ^(b)
Lubuskie	3758	248951	0	0	5	2027	657	67620	0	0	2213	168063

Rok: 2008 Choroba^(a): choroba Aujeszkiego Gatunek: świnie

Region ^(a)	Łączna liczba stad zwierząt objętych programem		Status nieznan ^(a)		Stado nie jest wolne lub nie jest urzędowo wolne		Ostatni ujemny wynik badania ^(e)		Stado wolne lub urzędowo wolne zawieszona ^(a)		Stado urzędowo wolne ^(b)	
	Stada	Zwierzęta ^(b)	Stada	Zwierzęta ^(b)	Stada	Zwierzęta ^(b)	Stada	Zwierzęta ^(b)	Stada	Zwierzęta ^(b)	Stada	Zwierzęta ^(b)
Rzeczpospolita Polska	420 490*	17 957 694	99 337	1 773 356	12 659**	322 101***	265 815	12 036 159	-	-	3 131	228 927

* - w tym 109 639 stada puste

** - w tym 2 944 stada zlikwidowane

*** - łączna liczba zwierząt w stadach zakażonych

6.5. Dane o programach szczepień lub leczenia

Rok: 2006 Choroba^(a): choroba Aujeszkiego Gatunek: świnie

Opis zastosowanego programu szczepień, działań terapeutycznych lub innego programu: szczepienie stad zakażonych oraz w obszarze zapowietrzonym zgodnie z zaleceniami producenta szczepionki

Region ^(a)	Łączna liczba stad ^(a)	Łączna liczba zwierząt	Informacja o programach szczepień

	Liczba stad ^(a) w trakcie programu szczepień	Liczba stad ^(a) szczepionych	Liczba zwierząt szczepionych	Podana liczba dawek szczepionki	Liczba zaszczyplonych dorosłych osobników ^(d)	Liczba zaszczyplonych młodych zwierząt ^(e)
Lubuskie	3656	224526	0	0	0	0

Rok 2007 Choroba^(a): choroba Aujeszkiego Gatunek: świnie

Opis zastosowanego programu szczepień, działań terapeutycznych lub innego programu: szczepienie stad zakażonych oraz w obszarze zapowietrzonym zgodnie z zaleceniami producenta szczepionki

Informacja o programach szczepień								
Region ^(a)	Łączna liczba stad ^(a)	Łączna liczba zwierząt	Liczba stad ^(a) w trakcie programu szczepień	Liczba stad ^(a) szczepionych	Liczba zwierząt szczepionych	Podana liczba dawek szczepionki	Liczba zaszczyplonych dorosłych osobników ^(d)	Liczba zaszczyplonych młodych zwierząt ^(e)
Lubuskie	3768	248951	23	23	5925	6187	5925	0

Rok 2008 Choroba^(a): choroba Aujeszkiego Gatunek: świnie

Opis zastosowanego programu szczepień, działań terapeutycznych lub innego programu: szczepienie stad zakażonych oraz w obszarze zapowietrzonym zgodnie z zaleceniami producenta szczepionki

Informacja o programach szczepień								
Region ^(a)	Łączna liczba stad ^(a)	Łączna liczba zwierząt	Liczba stad ^(a) w trakcie programu szczepień	Liczba stad ^(a) szczepionych	Liczba zwierząt szczepionych	Podana liczba dawek szczepionki	Liczba zaszczyplonych dorosłych osobników ^(d)	Liczba zaszczyplonych młodych zwierząt ^(e)
Rzeczpospolita Polska	420 490*	17 957 694	25 427	14 348**	391 538	553 993	391 538	88 491

* - w tym 109 639 stada puste

** - w tym 9715 zaszczyplonych stad zakażonych

6.6. Dane dotyczące dzikiej zwierzyny

6.6.1. Oszacowanie liczebności populacji dzikiej zwierzyny

Rok: 2006 Metody szacowania ^(a): odstrzał dzików

Regiony ^(b)	Szacunki liczebności populacji danego gatunku dzikiej zwierzyny	
	Gatunek	Gatunek
Lubuskie	dziki	-
Ogółem	14173*	-

* - populacja dzików na obszarze województwa lubuskiego w sezonie łowieckim 2005/2006 na podstawie danych publikowanych przez Polski Związek Łowiecki

Rok: 2007 Metody szacowania ^(a): odstrzał dzików

Regiony ^(b)	Szacunki liczebności populacji danego gatunku dzikiej zwierzyny	
	Gatunek	Gatunek
Lubuskie	dziki	-
Ogółem	12269*	-

* - populacja dzików na obszarze województwa lubuskiego w sezonie łowieckim 2006/2007 na podstawie danych publikowanych przez Polski Związek Łowiecki.

Rok: 2008 Metody szacowania ^(a): odstrzał dzików

Regiony ^(b)	Szacunki liczebności populacji danego gatunku dzikiej zwierzyny	
	Gatunek	Gatunek
Rzeczpospolita Polska	dziki	-
Ogółem	*131 544.	-

* - populacja dzików na terenie Rzeczypospolitej Polskiej w sezonie łowieckim 2007/2008 na podstawie danych publikowanych przez Polski Związek Łowiecki.

^(a) Za standardową metodę szacowania uważa się ubitą zwierzynę. Jeśli zastosowano inną metodę, należy ją opisać.

^(b) Region określony w zatwierdzonym programie eliminacji chorób Państwa Członkowskiego

6.6.2. Monitoring dzikiej zwierzyny (jedna tabela na rok dla choroby/gatunku)

Rok: 2006 Choroba ^(a): choroba Aujeszkiego Gatunek: dziki : nie dotyczy
 Rok: 2007 Choroba ^(a): choroba Aujeszkiego Gatunek: dziki : nie dotyczy
 Rok: 2008 Choroba ^(a): choroba Aujeszkiego Gatunek: dziki : nie dotyczy

6.3.3. Dane o szczepieniach lub leczeniu dzikiej zwierzyny: nie dotyczy

7. Założenia programu

7.1. Założenia związane z badaniami

7.1.1. Założenia w zakresie badań diagnostycznych

Choroba ^(a): choroba Aujeszkiego Gatunek: świnie

Region ^(a)	Rodzaj badania ^(c)	Docelowa populacja ^(d)	Rodzaj próbki ^(e)	Cel ^(f)	Liczba planowanych badań
Rzeczpospolita Polska	ELISA gE ^(g)	świnie	surowica	stałe monitorowanie choroby – potwierdzenie niewystępowania choroby w stadzie	4 705 000

* - cELISA lub iELISA – w zależności od regionu.

7.1.2. Założenia w zakresie testowania stad i zwierząt

7.1.2.1. Założenia w zakresie badania stad ^(a)

Choroba ^(a): choroba Aujeszkiego Gatunek: świnie

Region ^(a)	Łączna liczba stad ^(b)	Łączna liczba stad objętych programem	Spodziewana liczba stad do zbadania ^(c)	Spodziewana liczba stad z dodatnim wynikiem ^(d)	Spodziewana liczba nowych stad z dodatnim wynikiem ^(e)	Spodziewana liczba stad do wyciecia	Spodziewany % stad z dodatnim wynikiem do wyciecia	Wskaźniki docelowe

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
		2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Rzeczpospolita Polska	420 490*	420 490*	283 747	284**	284**	284	100	67,48	$10 = \frac{(5/4) \times 100}{0,1}$	$11 = \frac{(6/4) \times 100}{0,1}$	

* - w tym: 109 642 stada puste

** - przyjmuje się, że w stałym monitorowaniu choroby w 2010 r. stwierdzonych zostanie 0,1 % stad zakazanych

7.1.2.2. Założenia w zakresie badań zwierząt
Choroba (a): choroba Aujeszkiego Gatunek: **świnie**

Region (a)	Łączna liczba zwierząt (b)	Liczba zwierząt objętych programem (c)	Spodziewana liczba zwierząt do zbadania (d)	Liczba zwierząt do zbadania indywidualnie (e)	Spodziewana liczba zwierząt z dodatnim wynikiem	Ubdj.	Wskaźniki docelowe			
							Liczba zwierząt z dodatnim wynikiem do ubicia lub odstrzelenia	Łączna liczba zwierząt do ubicia (m)	Spodziewany % objętych zwierząt	% zwierząt z dodatnim wynikiem (Spodziewany okres powstającego występowania zwierząt)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Rzeczpospolita Polska	17 957 694	17 957 694	4 705 000	4 705 000	4 705*	4 705	4 705	$9 = \frac{(4/3) \times 100}{20}$	$10 = \frac{(6/4) \times 100}{0,1}$	

* - przyjmuje się, że w stałym monitorowaniu choroby w 2010 r. stwierdzonych zostanie 0,1 % zwierząt zakazanych

7.2. Cele kwalifikacji stad i zwierząt
Choroba^(a): choroba Aujeszkiego

Gatunek: **świnie**

Region ^(b)	Łączna liczba stad i zwierząt objętych programem	Cele w zakresie statusu stad i zwierząt objętych programem ^(b)											
		Spodziewany niezrządony status ^(c)		Spodziewane nie wolne lub nie urzędowo wolne		Spodziewane wolne lub urzędowo wolne zawieszony ^(d)		Spodziewane wolne ^(h)		Spodziewane urzędowo wolne ⁽ⁱ⁾			
		Stada	Zwierzęta ^(f)	Stada	Zwierzęta ^(f)	Stada	Zwierzęta ^(f)	Stada	Zwierzęta ^(f)	Stada	Zwierzęta ^(f)	Stada	Zwierzęta ^(f)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Rzeczpospolita Polska	420 490*	17 957 694	109 642	0	284	4 705	300 649**	17 631 951	-	-	3 131	228 927	-
* - w tym 109 642 stada puste													
** - bez stad pustych oraz stad (i zwierząt w tych stadach) uznanych za zakażone w 2008 r. i zaszczepione oraz bez stad (i zwierząt w tych stadach) przewidzianych jako zakażone w 2010 r.													

7.3. Cele w zakresie szczepień lub leczenia

7.3.1. Założenia w zakresie szczepień lub leczenia

Choroba^(a): **choroba Aujeszkiego** Gatunek: **świnie**

Region ^(b)	Łączna liczba stad i zwierząt objętych programem		Cele w zakresie szczepień lub programu leczenia	
	Łączna liczba stad ^(c)	Łączna liczba zwierząt w frakcie programu szczepień lub leczenia	Łączna liczba stad ^(c)	Łączna liczba zwierząt w frakcie programu szczepień lub leczenia

	Liczba stad ^(a) w trakcie programu szczepień	Spodziewana liczba stad ^(a) do zaszczepienia	Spodziewana liczba zwierząt do zaszczepienia	Spodziewana liczba dawek szczepionki do podania	Spodziewana liczba dorosłych zwierząt ^(a) do zaszczepienia	Spodziewana liczba młodych zwierząt ^(a) do zaszczepienia
Rzeczpospolita Polska	25 427*	480 116	25 427	1 048 723**	391 625	88 491

* - kontynuacja szczepień rozpoczętych w 2008 r.

** - 3 krotnie zaszczepienie zwierząt młodych oraz dwukrotnie zaszczepienie zwierząt dorosłych

7.3.2. Założenia w zakresie szczepień lub leczenia dzikiej zwierzyny
Choroba^(a); choroba Aujeszkiego Gatunek: dziki: nie dotyczy

8. Szczegółowa analiza kosztów programu: trzeci rok realizacji programu (2010)*

Wszystkie wartości są podane bez VAT.

Koszty	Wyszczególnienie	Liczba jednostek (ilość)	Jednostkowy koszt (w złotych)	Całkowity koszt (w złotych)	Całkowity koszt (w euro)	Finansowanie wspólnotowe (+/-)
1. Testów						
1.1. Koszt analizy próbek	test gE ELISA - wykonanie badania Koszt analizy próbek	4 705 000	4,00	18 820 000,00	4124117,98	+
1.2. Koszt pobrania próbek:	wynagrodzenie dla lekarzy weterynarii wynagrodzenie dla osób wykonujących czynności pomocnicze	4 705 000	5,20 ⁽²⁾ 0,75	24 466 000,00 3 528 750,00	5361353,38 773272,12	- -
1.3. Inne koszty:	zakup zestawu do pobierania krwi unieszkodliwienie zestawu do pobierania krwi	4 705 000	1,10 0,062	5 175 500,00 291 710,00	63923,83	- -
2. Szczepienia						
2.1. Zakup szczepionki	zakup szczepionki	1048723	1,00	1 048 723,00	229811,76	-
2.2. Koszt podania	podanie szczepionki	1048723	1,21	1 268 954,83	278072,23	-
3. Uboju i zniszczenia						
3.1. Odszkodowanie za zwierzęta	zwierzęta poddane ubojowi lub zabite z nakazu powiatowego lekarza weterynarii	4 705	200,00 ⁽³⁾	941 000,00	206205,90	-
	zwierzęta padłe w wyniku przeprowadzenia zabiegów weterynaryjnych (0,01% padnięć)	470	400,00 ⁽⁴⁾	188 000,00	41197,35	-

3.2. Unieszkodliwienie zwłok zwierząt	unieszkodliwienie zwłok zwierząt zabitych w ramach programu (knury, prosięta) wraz z dostarczeniem zwłok do zakładu przetwórczego ubocznych produktów zwierzęcych	4 705	60,00 ⁽¹⁾	282 300,00	61861,77
	unieszkodliwienie zwłok zwierząt padłych w wyniku przeprowadzenia zabiegów weterynaryjnych (0,001% padnięć) wraz z dostarczeniem zwłok do zakładu przetwórczego ubocznych produktów zwierzęcych	470	60,00 ⁽²⁾	28 200,00	6179,60
4. Czyszczenia i odkazania w stadach zakażonych ⁽⁷⁾	w stadach o obsadzie do 100 świń	142	71,00	10 082,00	2209,32
	w stadach o obsadzie powyżej 100 świń	142	317,00	45 014,00	9864,14
OGÓLEM				59 858 233,83	13 117 026,43

* - koszty wyliczone wg średniego kursu NBP na dzień 9 lutego 2009 roku: 1 euro = 4,5634 zł

⁽¹⁾ Są to szacunkowe koszty, które zostaną dostosowane do wielkości wydatków przewidzianych na zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt w ustawie budżetowej na rok 2010.

⁽²⁾ Koszt szacunkowy. Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 2 sierpnia 2004 r. w sprawie warunków i wysokości wynagrodzenia za wykonanie czynności lekarzy weterynarii i inne osoby wyznaczone przez powiatowego lekarza weterynarii, wynagrodzenie za pobranie krwi do badań wynosi:

- 16,00 zł za pierwszą sztukę w stadzie;

- 4,50 zł za każde zwierzę od 2 do 5 sztuk w stadzie ;

- 3,40 zł za każde następne zwierzę w stadzie powyżej 5 sztuk.

⁽³⁾ Do określenia kosztu jednostkowego przyjęto średni koszt wyplaty odszkodowania za ubój/zabicie wszystkich typów produkcyjnych świń przy założeniu, że kwota odszkodowania za warchlaki, tuczniaki i lochy zostanie pomniejszona o kwotę sprządaży żywca do rzeźni, a kwota odszkodowania za prosięta i knury wyniesie 100%.

⁽⁴⁾ Do określenia kosztu jednostkowego przyjęto, że średnia masa ciała świni wynosi około 100 kg, a cena za 1 kg żywca wieprzowego - 4 zł. Do określenia wysokości odszkodowania za świnię padłą w wyniku przeprowadzania zabiegów nekazanych przez organy Inspekcji Weterynaryjnej stosuje się przepisy rozdziału 8 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, a w szczególności art. 49 ust. 3 i 4 tej ustawy.

⁽⁵⁾ Do określenia kosztu jednostkowego przyjęto, że średnia masa świni przeznaczanej do unieszkodliwienia wynosi 100 kg, a cena unieszkodliwienia 1 tony zwłok zwierzęcych wraz z dowozem do zakładu przetwórczego - 550 zł.

⁽⁶⁾ Do określenia kosztu jednostkowego przyjęto, że średnia masa ciała świni wynosi około 100 kg, a cena unieszkodliwienia 1 kg zwłok zwierzęcych wraz z dowozem do zakładu przetwórczego - 0,50 zł.

17) Koszt dotyczy czyszczenia i odkażania stad (budynków) uznanych za zakażone na podstawie wyników pobierania próbek przy założeniu, że w zależności od województwa średni koszt czyszczenia i odkażania siedziby stada o obsadzie do 100 świni wyniesie 60 - 100 zł, a o obsadzie powyżej 100 świni – 300 - 400 zł.

Szacunkowe koszty realizacji programu w latach 2011- 2013.

Etap programu	Okres realizacji programu (rok)	Szacunkowy koszt realizacji programu (zł)
Stale monitorowanie choroby	2011	25 000 000
	2012	12 000 000
	2013	11 000 000